

Från: Lovisa Albertsson
Skickat: den 30 juni 2020 14:38
Till: Vaggeryds kommun Socialnämnden; Kultur och fritid; Tekniska Vaggeryds kommun; Vaggeryds kommun Miljö och bygg; BUN; Vaggeryds kommun Räddningstjänsten; Rikard Larsson; Satu Jonsson
Kopia: Annika Hedvall; Torbjörn Åkerblad; Camilla Wallin Kupferberg
Ämne: Intern remiss ambitionsnivå kommunfullmäktiges övergripande mål (KS 2019/160)
Bifogade filer: Intern remiss 2 KF mål ambitionsnivå följebrev.pdf; Bilaga 1 Internremiss 2 KF mål ambitionsnivå.pdf; Bilaga 2 Internremiss 2 Agenda2030 Förtydligande.pdf; §67 KSAU Strategiskt utvecklings- och hållbarhetsprogram.pdf

Hej!

Bifogat översänds intern remissförfrågan 2 - Ambitionsnivå för fullmäktiges övergripande fyra mål
Del av strategiskt utvecklings- och hållbarhetsprogram (KS 2019/160)

Svar skickas till kommunstyrelsen@vaggeryd.se senast efter september månads nämnd, se utförligare information i följebrev

Frågor kan ställas till camilla.wallinkupferberg@vaggeryd.se under v. 27 samt från v. 33

Bifogas:

Intern remiss 2 KF mål ambitionsnivå följebrev
Bilaga 1 Internremiss 2 KF mål ambitionsnivå
Bilaga 2 Internremiss 2 Agenda2030 Förtydligande
§67 KSAU Strategiskt utvecklings- och hållbarhetsprogram

Övrigt material återfinns vid intresse på en öppen intranätgrupp

<https://vi.vaggeryd.se/grupper/grupper/strategisktutvecklingsochhallbarhetsprogramforvaggerydskommun20202022.704.9d9664e16e1bebec4a4a94.html>

Med vänlig hälsning

Lovisa Albertsson
Kommunsekreterare

Vaggeryds kommun

Adress: Box 43, 568 21 Skillingaryd
Besök: Bangårdsgatan 2, Skillingaryd

E-post: lovisa.albertsson@vaggeryd.se
Telefon: 0370-67 81 49

Webbplats: www.vaggeryd.se

Kommunledningskontoret

Datum
2020-06-30

Intern remiss ambitionsnivå kommunfullmäktiges övergripande mål (KS 2019/160)

Detta är en intern remissomgång 2 kring ett strategiskt utvecklings- och hållbarhetsprogram som enligt KF beslut 2019-05-27 ska förtydliga fullmäktiges övergripande mål samt säkerställa hållbarhetsperspektivet enligt Agenda2030. Intern remiss 2 handlar om ambitionsnivån för fullmäktiges övergripande mål, om att peka ut en nivå där målen anses ha uppfyllts tillfredsställande inför uppföljning, men också för en riktning som alla i Vaggeryds kommun gemensamt arbetar mot.

Fullmäktiges övergripande mål ska hjälpa till att uppfylla vision 2030 Plats att göra skillnad och gäller hela mandatperioden. Målen är framtagna för att kunna hålla ytterligare mandatperiod i det fall nästa kommunfullmäktige så beslutar. Detta för att kunna bidra till uppfyllelsen av Agenda2030.

Nämnder och bolag/alternativt utskott/beredningar/presidier och ledning förväntas föra dialog kring denna remiss under sina sammanträden i augusti/september i samband med dialog kring prognos för sina egna nämnd/styrelsemål och mål för verksamheten.

Svaret som skickas in är inte ett slutgiltigt ställningstagande av nämnden/styrelsen utan ska ses som ett bidrag till en fortsatt dialog med analysperspektiv och framtidsperspektiv som förväntas föras i olika konstellationer under hösten/vintern i takt med att olika större program utvecklas (ÖP, bostads-försörjningsprogram mm) och andra planer börjar följas upp (regionalt och lokalt). Olika resultat från undersökningar och statistik under höst 2020 kommer också bidra till ytterligare perspektiv.

Svar på denna interna remiss ska även ses som en reflektion kring kopplingen mellan den kommunövergripande ambitionsnivån i de övergripande målen som har ett medborgarperspektiv och ska ge en medborgareffekt, där alla som bor lever och verkar i Vaggeryds kommun bidrar, och de egna nämndmålen som har ett mer nära verksamhetsperspektiv kopplat till nämndens egna ansvarsområden.

Vägledning och datum:

- Ansvariga tjänstepersoner rekommenderas att läsa resten av inledningen och bakgrunden i Bilaga 1 intern remiss 2 KF mål ambitionsnivå samt inledningen i Bilaga 2 Agenda2030 förtydligande.
- Dialog bör föras under sammanträden i augusti och/eller september
- Sammanträden kan vara i nämnd/styrelse, utskott/beredning eller presidieträffar
- Rekommendationen är en övergripande dialog följt av fördjupad dialog inom det/de områden nämnden/styrelsen anser extra intressant kopplat till de egna nämnd/styrelsemålen
- Ett beslut med en kommentar ska skickas senast efter september månads nämnd. P.g.a. tidsperspektivet skickas då ett ojusterat protokoll direkt efter nämnd/styrelse till camilla.wallinkupferberg@vaggeryd.se och ett justerat formellt protokollsbeslut mailas sedan till kommunstyrelsen@vaggeryd.se
- Beslut från nämnd/styrelse kommer ses som vägledande inför fortsatt dialog, inte slutgiltigt.
- Remissmaterial samt övrigt material finns på intranätgrupp Strategiskt utvecklings- och hållbarhetsprogram (Öppen grupp).
- Verksamhetsutvecklare samt stödpresentationer finns tillgängligt vid behov inför, under och/eller efter dialog på sammanträden. För bokning och frågor kontakta camilla.wallinkupferberg@vaggeryd.se från v.33. Även tillgänglig via mail/tlf. v.27.

**BILAGA 1 internremiss 2 KF mål ambitionsnivå
Strategiskt utvecklings – och hållbarhetsprogram**

Remiss 1: Förtydligande av mål och målkriterier

Remiss 2: Mätning, uppföljning och ambitionsnivå

v. 2020-06-30

Uppdaterade versioner redigerade med inspel intern remiss kommer att återfinnas på intranät:

<https://vi.vaggeryd.se/grupper/grupper/strategisktutvecklingsochhallbarhetsprogramforvaggerydskommun20202022.704.9d9664e16e1bebec4a4a94.html>

Kommande: Remiss 3: Utkast Strategiskt hållbarhets och utvecklingsprogram

Innehåll

Inledning.....	3
Bakgrund	4
Nästa remiss.....	4
Om utkast till ambitionsnivå.....	5
Interna förutsättningar och relaterade styrdokument	6
Dokument	7
Kommunfullmäktiges mål 1 Hållbar samhällsutveckling	8
Målbeskrivning – mål 1	8
Måluppfyllelse – mål 1	8
Agenda2030 – mål 1	8
Mätbarhet – mål 1	8
Ambitionsnivå- mål 1	9
Prognos – mål 1 (tertialrapport per april).....	10
Kommunfullmäktiges mål 2 Utbildning, näringsliv och arbetsmarknad	11
Målbeskrivning – mål 2.....	11
Måluppfyllelse – mål 2.....	11
Agenda2030 – mål 2.....	11
Mätbarhet – mål 2.....	11
Ambitionsnivå- mål 2	12
Prognos – mål 2	13
Kommunfullmäktiges mål 3 Kunskap, kultur/fritid- folkhälsa	14
Målbeskrivning – mål 3	14
Måluppfyllelse – mål 3.....	14
Agenda2030 – mål 3.....	14
Mätbarhet – mål 3.....	14
Ambitionsnivå – mål 3	15
Prognos- mål 3 (tertialrapport per april, redigerat).....	16
Kommunfullmäktiges mål 4 – Attraktivitet, delaktighet och trygghet.....	17
Målbeskrivning – mål 4.....	17
Måluppfyllelse – mål 4.....	17
Agenda2030 – mål 4.....	17
Mätbarhet – mål 4.....	17
Ambitionsnivå – mål 4	18
Prognos – mål 4 (Tertialrapport per april).....	19

Inledning

Detta är en intern remissomgång 2 kring ett strategiskt utvecklings- och hållbarhetsprogram som enligt KF beslut 2019-05-27 ska förtydliga fullmäktiges övergripande mål samt säkerställa hållbarhetsperspektivet enligt Agenda2030.

Intern remiss 2 handlar om ambitionsnivån för fullmäktiges övergripande mål, om att peka ut en nivå där målen anses ha uppfyllts tillfredsställande inför uppföljning, men också för en riktning som alla i Vaggeryds kommun gemensamt arbetar mot. Fullmäktiges mål ska hjälpa till att uppfylla vision 2030 Plats att göra skillnad och gäller hela mandatperioden. Målen är framtagna för att kunna hålla ytterligare mandatperiod i det fall nästa kommunfullmäktige så beslutar. Detta för att kunna bidra långsiktigt till uppfyllelsen av Agenda2030.

Nämnder och bolag alternativt utskott/beredningar/presidier och ledning förväntas föra dialog kring denna remiss under sina sammanträden i augusti/september i samband med dialog kring prognos för sina egna nämnd/styrelsemål. Svaret som skickas in är inte ett slutgiltigt ställningstagande av nämnden/styrelsen utan ska ses som ett bidrag till en fortsatt dialog med analysperspektiv och framtidsperspektiv som förväntas föras i olika konstellationer under hösten/vintern i takt med att olika större program utvecklas (ÖP, bostads-försörjningsprogram mm) och andra planer börjar följas upp (regionalt och lokalt). Olika resultat från undersökningar och statistik under höst 2020 kommer också bidra till ytterligare perspektiv.

Svar på denna interna remiss ska även ses som en reflektion kring kopplingen mellan den kommunövergripande ambitionsnivån i de övergripande målen som har ett medborgarperspektiv och ska ge en medborgareffekt, där alla som bor lever och verkar i Vaggeryds kommun bidrar, och de egna nämnd/styrelsemålen som har ett mer nära verksamhetsperspektiv kopplat till nämndens/bolagets egna ansvarsområden.

Årsredovisningen 2019 gav ett första nuläge baserat på en preliminär ambitionsnivå, tertialrapport per april gav utrymme för en första prognos och delårsrapporten per augusti förväntas ge utrymme för en ännu mer tvärsektoriell prognos som kopplar samman ett kommunövergripande perspektiv och nämndernas/bolagens bidrag.

När det är dags att sammanställa årsredovisning 2020 förväntas analysen kring ambitionsnivån ha nått sin slutgiltiga form. Årsredovisningen 2020 förväntas också kunna visa med största tydlighet hur nämnder och bolag tillsammans med alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun bidrar till den kommunövergripande gemensamma måluppfyllelsen. Då förväntas det också finnas ett tillfredsställande sätt att redovisa och följa upp resultat och en systematik kring inrapportering och mottagande av resultatet.

Kommunstyrelsen har enligt reglemente ansvar för en samordnad styrning, ledning och uppföljning och äger därför ansvaret för att den kommunövergripande ambitionsnivån följs upp. Detta innebär även ansvar för att korrigera om behov uppstår. Kommunstyrelsen ska också följa upp nämndernas och bolagens verksamhet.

Kommunstyrelsen har satt en riktning med anledning av den pågående Covid-19 pandemin att ambitionsnivån inte får sänkas p.g.a. den kris vi är inne i. Avvikelser i uppfyllelsen kommer att synas och kommer behöva analyseras för åtgärder. Det tar tid att sätta en riktning och kriser under vägen både tillför och hindrar. Covid-19 krisen har ex. fört med sig en högre arbetslöshet, oro och isolering, men även en utvecklad digitalisering och nya sätt att se på hälsa och välmående.

Bakgrund

Visionen 2020 för Vaggeryds kommun förlängdes till 2030 i syfte att skapa förutsättningar för nya mål för mandatperioden och att dessa skulle kunna hålla över tid. Agenda2030 uppmanar med sina globala mål att skapa lokala mål som har en politisk bred förankring. En bred politisk förankring gav för Vaggeryds kommun under 2019 en gemensam målbild i form av att gå mot en hållbar tillväxt, att målen skulle ha ett medborgarperspektiv, samt att det ska kunna synas en utveckling och förflyttning, men utan att tappa bort ansvaret för att förvalta. Kommunstyrelsen och representanter från fullmäktige förde bl.a. dialog med olika målgrupper i syfte att kunna formulera mål som ska ge medborgareffekt.

Samtliga 17 globala mål i Agenda2030 finns representerade i Vaggeryds kommuns lokala 4 mål, där de är satta i ett sammanhang som enligt de resonemang som förts ska ge en hållbar utveckling.

Ett förslag till fyra övergripande mål formulerades och beslutades efter en intern remiss i fullmäktige den 27 maj 2019 och en sedan tidigare bifallen motion kring ett hållbarhetsprogram kombinerades i beslutet om att ta fram ett strategiskt utvecklingsprogram för att förtydliga målen och säkerställa ett hållbarhetsfokus.

En första intern remiss för programmet gick ut under hösten 2019 kring ett förtydligande av de fyra målen samt en övergripande beskrivning av innebörden av en måluppfyllelse. Förtydligandet baserades på Agenda2030 samt de dialoger som förts under våren.

Parallellt har samtliga nämnder arbetat med nämndmål som ska bidra till de övergripande målen. Samtliga nämnder har mål som ska hålla över mandatperioden. Nämndmålen är kopplade till nämndernas ansvarsområden enligt reglemente. Det finns också flera exempel på nämndmål som inte bara omhändertar det egna ansvaret utan även lyfter en vilja till samarbete över organisationsgränser för bästa effekt för de målgrupper som verksamheten riktar sig till. Att ha ett tvärsektoriellt fokus i sitt hållbarhetsarbete utan att fransäga sig det egna ansvaret förordas också starkt i utkastet till nationell vägledning för kommunalt och regionalt hållbarhetsarbete.

De kommunala bolagen kommer också att genom sina mål bidra till fullmäktiges övergripande mål.

Vaggeryds kommun medverkar i projektet Glokala Sverige, ett projekt som ska hjälpa kommuner och regioner i arbetet med Agenda2030. Här genomfördes en utbildningsworkshop i oktober 2019 kring de 17 globala målen med fokus folkhälsa. Det har också skapats ett nätverk av länets kommuner som arbetar med Agenda2030 genom projektet där även Region Jönköpings län medverkar och de har inkluderat Agenda2030 i sin regionala utvecklingsstrategi (RUS).

Baserat på målförtydligandet samt den övergripande definitionen av måluppfyllelsen, redigerad efter intern remiss 1, har förslag till indikatorer tagits fram och använts som beskrivning av dels ett nuläge i samband med årsredovisning 2019 och dels en första målprognos i en tertialrapport per april.

Däremellan skulle denna remiss för en ambitionsnivå för året, mandatperioden och 2030 skickats ut men blev pausad med anledning av Covid-19. Ett annat arbete som pausats och som förhoppningsvis fortsätter efter sommaren, är utvecklingen av metod/system som på ett bra sätt ska kunna visualisera och följa upp mål och indikatorer.

Nästa remiss

Inriktningen är att en intern remiss 3 till hösten 2020 ska innehålla ett färdigt förslag till Strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram.

Om utkast till ambitionsnivå

Enligt ett utkast till nationell vägledning för hur kommuner och regioner bör arbeta med Agenda2030 och som förväntas bli gällande innan årets slut, får hållbarhet inte vara någonting vid sidan om utan ska vara en del av styrningen. Det har Vaggeryds kommun redan omhändertagit genom att samtliga 17 globala mål är kopplade till kommunfullmäktiges lokala övergripande mål samt att tolkningen av måloffyllelsen är baserad på de rekommendationer som regionalt och nationellt har satts för Agenda2030.

Här har utbildningsmaterialet från Lokala Sverige varit utgångspunkten i tolkningen av vad de globala målen kan innebära lokalt, kombinerat med kommunstyrelsens dialoger under våren 2019, liksom lokala och regionala styrdokument.

Mätbarheten för de lokala målen baseras på Agenda2030 samt till viss del lokala styrdokument. De lokala styrdokumentet är idag till stora delar kopplade till enskilda nämnders ansvar och olika mål behöver därför kopplas samman för en kommunövergripande medborgareffekt.

SKR (Sveriges Kommuner och regioner) har genom RKA (Rådet för främjande av kommunala analyser) och den webbaserade lösningen Kolada visualiserat indikatorer för Agenda2030. Där visas den historiska utvecklingen samt jämförelser med län, rike och exempelvis kommuner av samma storlek, vilket i majoriteten av fall kunnat anvisa en möjlig ambitionsnivå i framtiden och där inriktningen varit att inte gå i strid med där det inte gått i strid med nationella mål.

Ambitionsnivån är i förslaget satt till att göra det möjligt att få målen uppfyllda. Eventuella målkonflikter behöver därför förtydligas och hanteras.

Genom nätverket Lokala Sverige förs även dialog med Region Jönköpings län som inkluderar Agenda2030 i sin regionala utvecklingsstrategi (RUS) och den mätbarhet av den som är under uppbyggnad syns att regionen valt liknande mätbarhet som Vaggeryds kommun i flera områden. Samarbetet i nätverket Lokala Sverige samt utkastet till en nationell vägledning för kommuner och regioners arbete med Agenda2030 visar att Vaggeryds kommun har kommit långt i sitt arbete med att integrera Agenda2030.

FN barnkonvention blev lag i Sverige den 1 januari 2020 och som arbetstes ska alla fyra målen kunna inrymma delar av konventionen i uppföljningen.

Det finns en del luckor kvar som ska analyseras under hösten i samband med delårsrapportering per augusti och det arbete som kopplas till olika styrdokument. Analys och möjligheter att mäta upplevd effekt är något som finns relativt bra på plats genom olika undersökningar både på invånarnivå men även för olika målgrupper. Även den faktiska effekten för den enskilda verksamhetens målgrupper och nämnders ansvarsområde finns på plats för de flesta områden. Det är den faktiska levererade effekten ur invånarperspektiv som är en utmaning att sätta samman.

Det mål som är till största delen definierat är mål 1. Här finns tydliga nationella, regionala och lokala styrdokument som inte är enbart kopplade till enskilda nämnders ansvar. Det finns fortfarande en del kvar att definiera kopplat till mål kring bostadsförsörjning (Bostadsförsörjningsprogram). För mätning av exempelvis livsmedelsförsörjning och kollektivtrafikanvändning förs dialog med regionen. Energieffektivisering är ett exempel på ett mått som ger en målkonflikt och kommer troligtvis bytas ut till mer komplexa mått som energiintensitet. Ett socialt välfärdsindex kopplat till den fysiska miljön ska också arbetas fram.

För mål 2 kring utbildning, näringsliv och försörjning finns det behov av att sätta samman en kommunövergripande ambitionsnivå som inte enbart baseras på det nämndspecifika ansvaret. En näringslivsstrategi är exempelvis framtagen av kommunstyrelsen, liksom en handlingsplan för arbetsmarknadsåtgärder för att undvika en för stor ökning av försörjningsstöd. En skolplan är framtagen av barn- och utbildningsnämnden som till stor del berör mål 2 men även bidrar till mål 1,3 och 4 och är ett mycket bra exempel på hur en nämnd bidrar till både den lagstiftning som nämnden ansvarar för enligt reglemente men även kommunfullmäktiges samtliga övergripande mål. Den kommunövergripande ambitionsnivån behöver sättas

samman så att det blir en tydlig avgränsning i uppföljningen mellan kommunfullmäktiges kommunövergripande ambition och nämndernas specifika verksamhetsuppföljning enligt ansvar i reglemente.

För mål 3 kring kunskap, kultur och fritid samt folkhälsa finns det behov av att avgränsa ambitionsnivån i uppföljningen för målet gentemot ett bredare och fördjupat analysuppdrag kring folkhälsa specifikt. Den nyligen initierade tvärsektoriella fokusgruppen kring folkhälsa ska med utgångspunkt från målet kring folkhälsa även väga in delar från de övriga tre målen för att kunna hitta orsakssamband. Stöd finns bl.a. arbetsmaterialet från Glokala Sverige som visar på att de 16 övriga globala målen i Agenda2030 hjälper till att uppfylla det globala målet kring folkhälsa.

Det behöver också förtydligas ett uppdrag kring den folkhälsostategi som kommunstyrelsen har som delmål att ta fram. Såväl strategiuppdrag samt det tvärsektoriella fokuset på folkhälsa är av betydelse för att kunna sätta rätt ambitionsnivå. Därför är förslaget till ambitionsnivå för större delen av detta mål inte framtaget. Det finns också behov av faktiska effekter kring utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som inte är enbart kopplade till en nämnds ansvar.

Mål 4 kring demokrati, attraktivitet och trygghet behöver alternativa strategier vilket också kan ge annat behov av uppföljning. Det fysiska rummet och mötet har länge varit grunden för inkludering och relationsskapande. Det digitala rummets möjligheter skapar också ett digitalt utanförskap. Brott kan bli mindre synliga och såväl ötrygghet som goda utvecklingsmöjligheter kan förbli osynliga om de inte upptäcks.

Intern förutsättningar och relaterade styrdokument

Det finns en rad styrdokument kopplade till olika områden, både nationella, regionala och lokala.

Det finns även mål för interna förutsättningar att nå målen med finansiella mål och mål för arbetsgivarpolitiken. Avgränsade områden har som förslag valts ut ur miljöprogrammet för att få ett särskilt i fokus på vad alla kan bidra med gemensamt och gör miljöarbetet som en naturligt tredje ben till organisationens interna förutsättningar och resurser.

Mål för de interna förutsättningarna ska enligt beslut från kommunstyrelsen finnas med som ett kapitel av det strategiska utvecklings- och hållbarhetsprogrammet.

Arbete med att säkerställa formuleringen och ambitionsnivån av dessa hanteras inte i denna remiss.

Eventuella målkonflikter med nationella och regionala styrdokument hanteras inte heller till fullo i denna remiss, då arbetet är alldeles för omfattande och ofta befinner sig på en nivå ovanför det lokala perspektivet. Metod för hanteringen och belysning av målkonflikter inför politiska beslutstatanden är under framtagande.

Kopplingen till lokala styrdokument kan ingå i denna remiss om arbetet inte är för omfattande, och i det fall det är direkt avgörande för den kommunövergripande ambitionsnivån. I annat fall rekommenderas att göra en notering som kan ingå i det fortsatta utvecklingsarbetet som i framtiden bör leda till färre styrdokument med tydlig koppling mellan varandra.

Dokument

Bilaga 1 Internremiss 2 KF mål ambitionsnivå

Bilaga 2 Internremiss 2 Agenda2030 förtydligande

Vid behov/intresse, arbetsdokument som bearbetas löpande, återfinns på intranätgrupp
Strategiskt utvecklings- och hållbarhetsprogram för Vaggeryds kommun 2020-2022:

<https://vi.vaggeryd.se/grupper/filer.4.68f7c4971442c3956311791.html?folder=19.1c89dc74171efee8f8d77a6b#>

(Intranätgruppen är öppet för alla, deltagare anmäler sig själva som deltagare)

- Detaljerat kort om Strategiskt utvecklings- och hållbarhetsprogram
- Detaljerat underlag KF mål 1 (arbetsdokument – återfinns på intranät – innehåller diagram)
- Detaljerat underlag KF mål 2 (arbetsdokument – återfinns på intranät– innehåller diagram)
- Detaljerat underlag KF mål 3 (arbetsdokument – återfinns på intranät– innehåller diagram)
- Detaljerat underlag KF mål 4 (arbetsdokument – återfinns på intranät– innehåller diagram)
- Nämnders och bolags dialoger och bidrag (arbetsdokument – återfinns på intranät)
- Kömmunstyrelsens dialoger 2019 (arbetsdokument – återfinns på intranät)
- Indikatorer, ansvar och uppföljning (arbetsdokument– återfinns på intranät från augusti)

Kommunfullmäktiges mål 1 Hållbar samhällsutveckling

Målbeskrivning – mål 1

KF mål 1 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen

Vaggeryds kommun som plats behöver utvecklas på ett sätt som säkerställer att kommande generationer har tillgång till god luft- och vattenkvalitet, fungerande atmosfär, livskraftiga ekosystem, klimatsmart energi, god infrastruktur, mat och social välfärd.

Den byggda miljön har stor betydelse för människors hälsa, trygghet och sociala sammanhang. Detta innebär att vi behöver ha en god och inkluderande bostadsförsörjning och ha beredskap inför olika former av **oönskade samt** extraordinära händelser.

Samtliga delområden i vår kommun ska vara en del av samhällsutvecklingen.

Måloppfyllelse – mål 1

En god måloppfyllelse för Vaggeryds kommuns första mål som handlar om hållbar samhällsutveckling innebär goda resultat för luftföroreningar och växthusgasutsläpp, vatten, ekosystem, energiförbrukning och produktion samt tillgång till mat, **fysisk och digital** infrastruktur och social välfärd.

Det innebär också en befolkningstillväxt i samtliga delområden, och över tid att bostäder och infrastruktur utvecklas i samtliga delområden med tillgång till omsorg, skola och service.

Det krävs också en positiv utveckling av hur bostadsmarknaden, infrastrukturen och klimatarbetet upplevs av de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun, samt en upplevd god beredskap för oönskade samt extraordinära händelser.

Agenda2030 – mål 1

Av de 17 Globala målen är mål 11, Hållbara städer och samhällen, en samlande bild av kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 1. Fördjupade delar finns i de Globala målen 6 (Vatten), 7 (Energi), delar av mål 2 (ingen hunger) och delar av mål 9 (Industri, innovationer, infrastruktur), 12 (konsumtion och produktion), 13 (Klimatförändringar), 14 (Hav) samt 15 (ekosystem och biologisk mångfald)

Mätbarhet – mål 1

Miljö och naturresurser

- Ekosystem – värdekärnor samt areal åker/betesmark (*mandatperiod*)
- Energiproduktion förnybart samt energieffektivisering (Ev. ändra till energiintensitet)
- Luftföroreningar och växthusgasutsläpp (utsläpp kväveoxider (NOx), partiklar (PM2,5) samt koldioxid (CO2) Nox)
- Vattenkvalitet (grundvatten kemisk status, sjöar ekologisk status) (*mandatperiod*)

Hållbar tillväxt i hela kommunen

- Befolkningstillväxt i alla delområden
- Utveckling av omsorg, skola och service, ska kopplas till bostads och befolkningstillväxt. *Indikator ej klar (mandatperiod)*
- Bostadsförsörjning – mål sätts 2020 i samband med Bostadsförsörjnings-program. Tillsvidare används trångboddhet i flerbostadshus.
- Digital infrastruktur – bredbandstillgång
- Trångboddhet i flerbostadshus – *kommer ingå i ett Social välfärdsindex*
- Nyttjandegrad kollektivtrafik samt resvaneanalys (*mandatperiod*)
- Livsmedelsförsörjning (*Avvaktar aktuella tal regional livsmedelsstrategi*)
- Demografisk försörjningskvot – *andel ickeförsörjande åldersgrupper*

Beredskap mot oönskade händelser

- Förberedda och kommunicerade trygghetpunkter
- Krisledningsorganisation övas enligt plan
- Mått för robusthet i den fysiska planeringen – *Indikator ska tas fram*

Upplevd måloppfyllelse

- Upplevd bostadsmarknad (SCB) *Vartannat år*
- Upplevd infrastruktur/kommunikationer (SCB) *Vartannat år*
- Upplevt miljöarbete (SCB) *Vartannat år*
- Upplevd egen beredskap (SCB) *Vartannat år, nytt från 2020*
- Upplevd digital infrastruktur (bredband, digitala tjänster mm), *ev. SCB från 2020, annars ev. 2022*

Ambitionsnivå- mål 1

Kommunfullmäktiges mål 1 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen	
A. Miljö/ naturresurser	
Ekosystem	Skyddade värdekärnor: 45,4 % (2018). Mandatperiod: Värdekärnorna i tätortsnära områden har ökat med 0,5 % (25 ha). 2030: Uppnå över 50 % skyddade värdekärnor, d.v.s. ökning 5 % (285 ha). Areal åker- (4441 ha) och betesmark (2328 ha) år 2019 ska ha med årsvis redovisning ha oförändrat läge under mandatperioden, negativ trend ska ha vänt till år 2030.
Energi	Produktion: Fjärrvärmeproduktion av förnybara källor ska under mandatperioden bibehålla minst 2017 års nivå 98 %. 2030 ska andel förnybara källor ha ökat till 100 %. (<i>Obs behov investering</i>) Energieffektivisering: Under mandatperioden ska energiförbrukningen ha minskat till 56 MWh/invånare från 2017 års nivå (74 MWh/inv). 2020, 2021: Minskat 4,5 MWh/invånare i snitt per år sedan 2017. <i>Byt ev. mått till energiintensitet.</i>
Luft	Minskade utsläpp kväveoxider (NOx), partiklar (PM2,5) samt koldioxid (CO2) NOx - Minskning från 2017 års nivå 25,8kg/inv med minst 0,5 enheter per år. PM2,5- Minskning från 2017 års nivå 3,75 kg/inv med minst 0,1/ år. CO2 - Minskning från 2017 års nivå 8,69 ekv/inv med minst 0,34 / år.
Vatten	Målet till 2022 är att vi ska behålla 100 % grundvatten med god kemisk status och ha 65 % sjöar med god ekologisk status . År 2030 ska alla vattendrag och sjöar ha god eller potential till god ekologisk status. År 2030 ska alla grundvatten ha god kemisk status.
B. Hållbar tillväxt i hela kommunen	
Befolknings utveckling	Befolkningstillväxt i samtliga delområden
Bostads-försörjning	Trångboddheten i flerbostadshus ska under mandatperioden ha minskat med minst 0,5 % från 20,9 år 2018. 2020, 2021 Minskning från 2018 års nivå med minst 0,1 % per år. 2030 minskat med minst 0,1 % i genomsnitt per år från 2020 och vara under läns och riksgenomsnitt. <i>Bostadsförsörjningsmål tas fram 2020. Trångboddhet blir ev. del av ett social välfärdsindex. Även krav på den bebyggda miljön kan komma att mätas</i>
Digital infrastruktur	Bredbandstillgången (71,5 år 2018) ska under mandatperioden ha ökat och vara över länets nivå (ökande 2018, samma som länet, under riket). 2030 ska bredbandstillgången vara över länets genomsnitt och bestå av minst X %. Samtliga invånare ska ha erbjudits tillgång till fiber.
Offentlig service	<i>Ingen indikator i nuläget</i>
Demografisk försörjning	Demografisk försörjningskvot ska minska från 0,83 (2019) med minst 0,1/ år och vara under länet. År 2030 ska den ha bibehållit 2021 års nivå (0,81).
Infrastruktur	<i>Ingen indikator i nuläget. Utnyttjandegrad infrastruktur/ kommunikationer/RESVANEANALYS – MÄTA PREL 2021</i>
Livsmedelsförsörjning	Livsmedelsförsörjning FINNS INGA AKTUELLA SIFFROR - mäts i dagsläget inom ramen för ekosystem/åkermark. Möjlig regional uppföljning kan komma att användas - ökad produktionsvolym av livsmedel, registrerade livsmedelsföretag, förädlingsvärdet mm
Social välfärd	<i>Ingen indikator i nuläget - ska utgöra index med flera indikatorer, ev ska trångboddhet ingå</i>
C. Beredskap oönskade händelser	
Beredskap	Förberedda och kommunicerade trygghetspunkter, Krisledningsorganisation övas enligt plan <i>Mått för robusthet i den fysiska planeringen saknas. Ev. elavbrott</i>
D. Upplevd effekt	
Upplevd bostads marknad	2022 Ökning från 2018 (56) med minst 2 enheter. 2030: Positiv utveckling sedan 2018, högre än länet och det ska vara motsvara minst 2012 års nivå (65)
Upplevd infrastruktur	2022 Ökning från 2018 (66) med minst 4 enheter samt högre än länet. 2030 ska det ha skett en positiv utveckling sedan 2018 och vara högre än länet.
Upplevd tillgång grönyta	2022: Ökning från 2018 (65) med minst 2 enheter samt högre än länet. 2030 Positiv utveckling sedan 2018 och minst samma nivå som länet.
Upplevt miljöarbete	2022: Ökning från 2018 (52) med minst 2 enheter samt högre än länet. 2030 Positiv utveckling sedan 2018 och minst samma nivå som länet.
Upplevd beredskap	2022: Ökning från 2020 med minst 1 enheter (nytt mått 2020) samt högre än länet. 2030 Positiv utveckling sedan 2018 och minst samma nivå som länet.

Det första fullmäktigemålet är det mål som har flest lokala, regionala och nationella styrdokument kopplade till sig direkt och indirekt vilket också leder till inbyggda målkonflikter som behöver hanteras på ett bra sätt för att kunna skapa bra och tydliga beslutsunderlag. Vad är hållbar tillväxt? Detta är huvudfrågan i detta mål och vad gäller miljö och naturresurser finns mycket färdigt. De som behöver definieras är exempelvis energieffektivisering där mått som användning av energi inte är tillräckligt. Begreppet energiintensifiering kan ge en mer komplett bild av hur energin och tillväxten följs åt.

Ett bostadsförsörjningsprogram kommer att ge tydligare mål kring bostäder och en ny översiktsplan som är under framtagande är beroende av en ambitionsnivå men arbetet kan även ge nya vinklar till ambitionen.

Det regionala arbetet med RUS, livsmedelsstrategi m.m. kommer ge mer klarhet till bästa sätt att mäta livsmedelsförsörjning, kollektivtrafik mm.

BILAGA 1 Intern remiss 2 KF mål ambitionsnivå Strategiskt utvecklings och hållbarhetsprogram

Prognos – mål 1 (tertiär rapport per april)

Fyra delmål, ca 17 mätområden ca 30 mätpunkter, varav 20 är definierade. Ambitionsnivån för 2020, mandatperiod och 2030 kan komma att ändras till delårsrapport per augusti efter internremiss.

Kommunfullmäktiges mål 1 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen		Nuläge 2019	Per april 2020 / Trend	Prognos 2020
A. Miljö/ naturresurser				
Ekosystem	Skyddade värdekärnor: 45,4 % (2018). Mandatperiod: Värdekärnorna i tätortsnära områden har ökat med 0,5 % (25 ha). 2030: Uppnå över 50 % skyddade värdekärnor, d.v.s. ökning 5 % (285 ha). Areal åker- (4441 ha) och betesmark (2328 ha) år 2019 ska ha med årsvis redovisning ha oförändrat läge under mandatperioden, negativ trend ska ha vänt till år 2030.			Måts mandat-period
Energi	Produktion: Fjärrvärmeproduktion av förnybara källor ska under mandatperioden bibehålla minst 2017 års nivå 98 %. 2030 ska andel förnybara källor ha ökat till 100 %. (Obs behov investering) Energieffektivisering: Under mandatperioden ska energiförbrukningen ha minskat till 56 MWh/invånare från 2017 års nivå (74 MWh/inv.). 2020, 2021: Minskat 4,5 MWh/invånare i snitt per år sedan 2017. Byt ev. mått till energiintensitet.			
Luft	Minskade utsläpp kväveoxider (NOx), partiklar (PM2,5) samt koldioxid (CO2) NOx - Minskning från 2017 års nivå 25,8kg/inv med minst 0,5 enheter per år. PM2,5- Minskning från 2017 års nivå 3,75 kg/inv med minst 0,1/ år. CO2 - Minskning från 2017 års nivå 8,69 ekv/inv med minst 0,34 / år.			(2018 års värde)
Vatten	Målet till 2022 är att vi ska behålla 100 % grundvatten med god kemisk status och ha 65 % sjöar med god ekologisk status . År 2030 ska alla vattendrag och sjöar ha god eller potential till god ekologisk status. År 2030 ska alla grundvatten ha god kemisk status.			Måts mandat-period
B. Hållbar tillväxt i hela kommunen				
Befolknings utveckling	Befolkningstillväxt i samtliga delområden			
Bostads-försörjning	Trångboddheten i flerbostadshus ska under mandatperioden ha minskat med minst 0,5 % från 20,9 år 2018. 2020, 2021 Minskning från 2018 års nivå med minst 0,1 % per år. 2030 minskat med minst 0,1 % i genomsnitt per år från 2020 och vara under läns och riksgenomsnitt. <i>Bostadsförsörjningsmål tas fram 2020. Trångboddhet blir ev. del av ett social välfärdsindex. Även krav på den bebyggda miljön kan komma att mätas</i>			(Värde 2019)
Digital infrastruktur	Bredbandstillgången (71,5 år 2018) ska under mandatperioden ha ökat och vara över länets nivå (ökande 2018, samma som länet, under riket). 2030 ska bredbandstillgången vara över länets genomsnitt och bestå av minst X %. Samtliga invånare ska ha erbjudits tillgång till fiber.			
Offentlig service	<i>Ingen indikator i nuläget</i>			Mandat-period
Demografisk försörjning	Demografisk försörjningskvot ska minska från 0,83 (2019) med minst 0,1/ år och vara under länet. År 2030 ska den ha bibehållit 2021 års nivå (0,81).			
Infrastruktur	<i>Ingen indikator i nuläget. Utnyttjandegrad infrastruktur/ kommunikationer/RESVANEANALYS – MÅTA PREL. 2021</i>			
Livsmedelsförsörjning	Livsmedelsförsörjning FINNS INGA AKTUELLA SIFFROR - mäts i dagsläget inom ramen för ekosystem/ökermark. Möjlig regional uppföljning kan komma att användas - ökad produktionsvolym av livsmedel, registrerade livsmedelsföretag, förädlingsvärdet mm			
Social välfärd	<i>Ingen indikator i nuläget – ska utgöra index med flera indikatorer, ev ska trångboddhet ingå</i>			
C. Beredskap önskade händelser				
Beredskap	Förberedda och kommunicerade trygghetspunkter Krisledningsorganisation övas enligt plan Mått för robusthet i den fysiska planeringen saknas. Ev. elavbrott			
D. Upplevd effekt				
Upplevd bostads marknad	2022 Ökning från 2018 (56) med minst 2 enheter. 2030: Positiv utveckling sedan 2018, högre än länet och det ska vara motsvara minst 2012 års nivå (65)	SCB 2018		SCB 2020
Upplevd infrastruktur	2022 Ökning från 2018 (66) med minst 4 enheter samt högre än länet. 2030 ska det ha skett en positiv utveckling sedan 2018 och vara högre än länet.	SCB 2018		SCB 2020
Upplevd tillgång grönyta	2022: Ökning från 2018 (65) med minst 2 enheter samt högre än länet. 2030 Positiv utveckling sedan 2018 och minst samma nivå som länet.	SCB 2018		SCB 2020
Upplevt miljöarbete	2022: Ökning från 2018 (52) med minst 2 enheter samt högre än länet. 2030 Positiv utveckling sedan 2018 och minst samma nivå som länet.	SCB 2018		SCB 2020
Upplevd beredskap	2022: Ökning från 2020 med minst 1 enheter (nytt mått 2020) samt högre än länet. 2030 Positiv utveckling sedan 2018 och minst samma nivå som länet.		(NY 2020)	SCB 2020
Totalt				

Kommunfullmäktiges mål 2 Utbildning, näringsliv och arbetsmarknad

Målbeskrivning – mål 2

KF mål 2 Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

Ett gott företagsklimat, en varierad arbetsmarknad och ett lärande med hög kvalitet leder till ökat företagande, fler arbetstillfällen i vår kommun och inga invånare i utanförskap eller fattigdom.

Detta innebär en hög grad av egenförsörjning och en positiv utveckling av antal och typ av arbetstillfällen samt en bra kompetensförsörjning **och ett livslångt lärande**.

Det ska finnas goda möjligheter att utbilda sig, arbeta och driva företag för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun

Måluppfyllelse – mål 2

En god måluppfyllelse för det andra lokalt övergripande målet, som handlar om näringsliv, arbete och utbildning, innebär att företagsklimatet utvecklas, att antal arbetstillfällen utvecklas totalt samt inom olika branscher, och att nyföretagandet ökar.

Det innebär också att andelen invånare som är självförsörjande inte får minska, samt att **nyttjandegraden** av arbetskraften är hög **och att lärandet ger resultat i form av sysselsättning och kraft** inom olika branscher.

Vidare krävs en positiv bild av möjligheterna att utbilda sig, arbeta och driva företag för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun.

Agenda2030 – mål 2

Av de 17 Globala målen är mål 4 (utbildning) och mål 8 (Arbete, ekonomisk tillväxt), mål 1 (ingen fattigdom) samt delar av mål 9 (Industri, innovationer, infrastruktur) en koppling mellan Agenda2030 och KF mål 2.

Mätbarhet – mål 2

Näringsliv och arbetsmarknad

(indikatorer säkerställs i samband med implementering av näringslivsstrategi)

- Arbetstillfällen alt. Dag/nattbefolkning/pendling
- Nya företag (produktion och tjänster/service)
- Fördelning företag branschvis
- Nyttjandegrad av arbetskraft företag/kompetens

Lärande och utbildning

- Andel med gymnasiebehörighet (hemkommun)
- Andel godkända vid gymnasieavslut (hemkommun, examen efter 3 år)
- Andel godkända i SFI (hemkommun)
- Andel godkända vid gymnasial kommunal vuxenutbildning
- Andel föreläggande av tillsynsmyndighet skola *(indikator ska definieras)*
- Måluppfyllelse delområden/ branschriktningar *(mandatperiod)*

Försörjning

- Andel i egenförsörjning
- Andel i ekonomisk utsatthet (barn 0-19 år, äldre samt vuxna i långvarigt försörjningsstöd)
- Andel som ej arbetar/studerar efter gymnasiet

Upplevd måluppfyllelse

- Företagsklimat ÖJ Insikt/myndighetsservice (SKR)
- Företagsklimat Svenskt näringsliv
- Upplevd arbetsmarknad (SCB)
- Upplevda utbildning *(utbildningsmöjligheter SCB, upplevd skola som helhet elevenkät– åldersgrupper ska definieras)*

Ambitionsnivå- mål 2

Kommunfullmäktiges mål 2 Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet	
A. Näringsliv och arbets-marknad	
Näringsliv och arbets-marknad	Arbetsstillfällen alt. Dag/nattbefolkning/pendling, Nya företag (produktion och tjänster/service), Fördelning företag branschvis, Nyttjandegrad av arbetskraft företag/kompetens. Aktuella siffror och ambitionsnivå baseras på näringslivsstrategi
B. Lärande/ utbildning	
Lärande och utbildning	<p>Gymnasiebehörighet (hemkommun) ska öka från vt 2019 (79,8 %) med minst X / år, nivå med länet, riket eller högre. 2026 ska det vara på minst 2004 års nivå (över 90 %), samma nivå som länet eller högre. 2030 ska vara 100 %</p> <p>Andel godkända vid gymnasieavslut (hemkommun) ska öka från vt 2019 (66,9) med minst X enheter, vara i nivå med länet, riket eller högre. 2026 ska andelen vara 90, samma nivå som länet eller högre. 2030 ska andelen vara 100.</p> <p>SFI ska ha utvecklats positivt sedan vt 2019 (44 %) med minst X enheter, vara högre än länet och riket. 2026: samma nivå som 2014 (64 %). 2030: 70 %</p> <p>Andelen godkända vid Gymnasial vuxenutbildning (hemkommun) ska ha ökat från 2018 (46,6 %) med minst X enheter, samt nivå som länet eller högre. 2026 minst samma som 2009 (85 %). 2030 90, nivå länet eller högre.</p> <p><i>Andel föreläggande av tillsynsmyndighet skola – ska definieras.</i></p> <p><i>Måluppfyllelse för delområden geografiskt alt. branschriktning i utbildning ska definieras (mandatperiod)</i></p>
C. Försörjning	
Försörjning	<p>Försörjningsgraden för 20-64 år ska 2022 inte ha minskat sedan 2018 (86,6 %) med mer än 1 enhet och det ska vara över länets nivå. 2030 ska det vara minst samma nivå som 2019 och vara över länet-</p> <p><i>Ambitionsnivån kan på sikt även vara att jämna ut skillnaden mellan män och kvinnors försörjningsgrad, män och kvinnors inkomst hos dagbefolkning (de som boro jobbar inom kommunen) samt jämna ut skillnaden mellan den lägre lönenivån för jobb inom kommunens gränser (dagbefolkning) och de som pendlar ut för att jobba</i></p> <p>Arbetslösheten ska 2020 inte vara högre än 2019 års nivå (3,4 %).</p> <p>2030 – minst lika lågt som 2019, lägre än länet.</p> <p>Andelen 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll ska sedan 2018 (4,1 %) minska med minst 0,5 enheter per år samt vara under länets nivå. 2030: Andelen ska vara X.</p> <p>Långvarigt ekonomiskt bistånd för vuxna ska 2022 ha gått tillbaka till 2017 års nivå (0,3 %), 2020 ska det inte ha gått över 2018 års nivå (0,4 %). 2030 ska andelen vara 0</p> <p>Andelen ekonomiskt utsatta äldre ska 2022 återgått från 2018 (14,8 %) till minst 2013 års nivå (13,5 %). 2020: Inte vara högre än 2018 års nivå (14,8 %). 2026 minst samma nivå som 2009 (9,9 %), lägre än länet och riket. 2030 ska andelen vara x (0?)</p> <p><i>Andel som ej arbetar eller studerar – ska definieras – finns ej aktuella siffror</i></p>
D. Upplevd effekt	
Upplevt Företags klimat	Företagsklimatet/ myndighetsservicen till företag 2022 ska inte ha minskat från 2019 års nivå (SKR 79,7)/(SN 4,0). 2020, 2021: Samma nivå som 2019 års nivå eller högre, över län o rike. 2030: Information till företag ska ha ökat till över 80 (76 år 2019) samt Tillgång på rätt kompetens ska vara godkänt (2,6, underkänt år 2019) och samtliga serviceområden ska vara över länssnittet (idag alla utom Miljö och hälsoskydd)
Upplevd arbets-marknad	Upplevd arbetsmarknad ska 2022 ha ökat från 2018 (71) med 1 enhet per två år samt vara högre än länet. 2030: Ha ökat med minst tre enheter sedan 2018.
Upplevda utbildningsmöjligheter	Upplevda utbildningsmöjligheter ska 2022 ha ökat från 2018 (70) med 1 enhet per två år samt vara högre än länet. 2030 ha ökat med minst tre enheter sedan 2018
	<i>Upplevd skola som helhet elevenkät ska definieras vilka ålderskategorier</i>

Detta mål har också en rad styrdokument men där det i stora drag saknas kommunövergripande ambitionsnivå, det finns dock en koppling till enskilda nämnders uppdrag.

Exempelvis finns en näringslivsstrategi som ska sätta ramarna för kommunstyrelsens arbete, en skolplan som sätter ramarna för barn-och utbildningsnämndens arbete, och det finns också en handlingsplan för arbetsmarknadsåtgärder beslutad av kommunstyrelsen.

Här finns också ett förslag från kommunstyrelsen att lyfta kommunstyrelsens mål för integration till kommunövergripande.

**BILAGA 1 Intern remiss 2 KF mål ambitionsnivå
Strategiskt utvecklings och hållbarhetsprogram**

Prognos – mål 2

Fyra delmål, 6 mätområden. ca 20 mätpunkter varav de flesta är definierade men inte alla har en tydlig ambitionsnivå. Ambitionsnivån för 2020, mandatperiod och 2030 kan komma att ändras till delårsrapport per augusti efter internremiss.

Kommunfullmäktiges mål 2 Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet		Nuläge 2019	Per april 2020 / Trend	Prognos 2020
A. Näringsliv och arbets-marknad				
Näringsliv och arbets-marknad	Arbetsstillfällena alt. Dag/nattbefolkning/pendling, Nya företag (produktion och tjänster/service), Fördelning företag branschvis, Nyttjandegrad av arbetskraft företag/kompetens. Aktuella siffror och ambitionsnivå baseras på näringslivsstrategi			
B. Lärande/ utbildning				
Lärande och utbildning	<p>Gymnasiebehörighet (hemkommun) ska öka från vt 2019 (79,8 %) med minst X / år, nivå med länet, riket eller högre. 2026 ska det vara på minst 2004 års nivå (över 90 %), samma nivå som länet eller högre. 2030 ska vara 100 %</p> <p>Andel godkända vid gymnasieavslut (hemkommun) ska öka från vt 2019 (66,9%) med minst X enheter, vara i nivå med länet, riket eller högre. 2026 ska andelen vara 90, samma nivå som länet eller högre. 2030 ska andelen vara 100.</p> <p>SFI ska ha utvecklats positivt sedan vt 2019 (44 %) med minst X enheter, vara högre än länet och riket. 2026: samma nivå som 2014 (64 %). 2030: 70 %</p> <p>Andelen godkända vid Gymnasial vuxenutbildning (hemkommun) ska ha ökat från 2018 (46,6 %) med minst X enheter, samt nivå som länet eller högre. 2026 minst samma som 2009 (85 %). 2030 90, nivå länet eller högre.</p> <p><i>Andel föreläggande av tillsynsmyndighet skola – ska definieras.</i></p> <p><i>Måluppfyllelse för delområden geografiskt alt. branschinriktning i utbildning ska definieras (mandatperiod)</i></p>			
C. Försörjning				
Försörjning	<p>Försörjningsgraden för 20-64 år ska 2022 inte ha minskat sedan 2018 (86,6 %) med mer än 1 enhet och det ska vara över länets nivå. 2030 ska det vara minst samma nivå som 2019 och vara över länet.</p> <p><i>Ambitionsnivån kan på sikt även vara att jämföra ut skillnaden mellan män och kvinnors försörjningsgrad, män och kvinnors inkomst hos dagbefolkning (de som bor o jobbar inom kommunen) samt jämföra ut skillnaden mellan den lägre lönenivån för jobb inom kommunens gränser (dagbefolkning) och de som pendlar ut för att jobba</i></p> <p>Arbetslösheten ska 2020 inte vara högre än 2019 års nivå (3,4 %).</p> <p>2030 – minst lika lågt som 2019, lägre än länet.</p> <p>Andelen 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll ska sedan 2018 (4,1 %) minska med minst 0,5 enheter per år samt vara under länets nivå. 2030: Andelen ska vara X.</p> <p>Långvarigt ekonomiskt bistånd för vuxna ska 2022 ha gått tillbaka till 2017 års nivå (0,3 %), 2020 ska det inte ha gått över 2018 års nivå (0,4 %). 2030 ska andelen vara 0</p> <p>Andelen ekonomiskt utsatta äldre ska 2022 återgått från 2018 (14,8 %) till minst 2013 års nivå (13,5 %). 2020: Inte vara högre än 2018 års nivå (14,8 %). 2026 minst samma nivå som 2009 (9,9 %), lägre än länet och riket. 2030 ska andelen vara x (0?)</p> <p><i>Andel som ej arbetar eller studerar – ska definieras – finns ej aktuella siffror</i></p>			
D. Upplevd effekt				
Upplevt Företags klimat	<p>Företagsklimatet/ myndighetsservicen till företag 2022 ska inte ha minskat från 2019 års nivå (SKR 79,7)/(SN 4,0).</p> <p>2020, 2021: Samma nivå som 2019 års nivå eller högre, över län o rike. 2030:</p> <p>Information till företag ska ha ökat till över 80 (76 år 2019) samt Tillgång på rätt kompetens ska vara godkänt (2,6, underkänt år 2019) och samtliga serviceområden ska vara över länssnittet (idag alla utom Miljö och hälsoskydd)</p>	SCB 2018		SCB 2020
Upplevd arbets-marknad	<p>Upplevd arbetsmarknad ska 2022 ha ökat från 2018 (71) med 1 enhet per två år samt vara högre än länet.</p> <p>2030: Ha ökat med minst tre enheter sedan 2018.</p>	SCB 2018		SCB 2020
Upplevda utbildningsmöjligheter	<p>Upplevda utbildningsmöjligheter ska 2022 ha ökat från 2018 (70) med 1 enhet per två år samt vara högre än länet. 2030 ha ökat med minst tre enheter sedan 2018</p> <p><i>Upplevd skola som helhet elevenkät ska definieras vilka ålderskategorier</i></p>	SCB 2018		SCB 2020
Totalt				

Kommunfullmäktiges mål 3 Kunskap, kultur/fritid- folkhälsa

Målbeskrivning – mål 3

KF mål 3 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa

En hög kunskaps och bildningsnivå samt ett varierat utbud och platser för fritids och kulturaktiviteter för alla är en förutsättning för en jämlik hälsa hos våra invånare. För att en jämlik hälsa ska uppnås behövs goda levnadsvillkor och levnadsvanor och en jämlik och förebyggande hälso- och sjukvård.

Det ska vara ett brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun, i alla åldrar, och folkhälsan ska vara god.

Måluppfyllelse – mål 3

En god måluppfyllelse för det lokala övergripande målet som handlar om folkhälsa, innebär att medellivslängd och levnadsvillkor utvecklas positivt. Det innebär att ohälsotalet minskar.

Det innebär också att utvecklingen av kultur och fritidsutbud på sikt motsvarar den utveckling som sker i olika delområden i kommunen.

Det krävs att upplevelsen av kultur- och fritidsaktiviteter ska utvecklas positivt.

På sikt ska hälsan bli mer jämlik och att hälsan hos invånaren stärks, såväl fysisk, psykisk och social hälsa.

Agenda2030 – mål 3

Av de 17 Globala målen är mål 3 (Hälsa), delar av mål 2 (Ingen hunger), mål 5 (jämskillighet) samt mål 10 (minskad ojämlikhet) kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 3. Två mål i skolplanen pekar direkt på Globala målet 3:

Skolplan mål 6. I alla våra verksamheter arbetar vi för att utveckla goda kost och hälsovanor samt skolplan mål 8: Vi har en likvärdig och rättssäker verksamhet.

Mätbarhet – mål 3

Folkhälsa

Levnadsvillkor

- Utbildningsnivå
- Bostadssituation, social välfärdsindex, insatser för den fysiska miljön (KF 1)
- Ekonomisk utsatthet, försörjning, utbildningsmöjligheter (KF 2)
- Demokrati/trygghet (KF 4)

Levnadsvanor (ANDTS samt mat och motion)

- Narkotikaanvändning (mäts i avlopp från 2020)
- Rökande gravida/spädbarnsföräldrar

Jämlik hälsa – effekt

- Medellivslängd
- Dödlighet utvalda sjukdomar som sticker ut för Vaggeryds kommun
- Suicid (behov aktuella siffror)

- Insjuknande utvalda sjukdomar/händelser (Fallolyckor vårdade 65 +, stroke, hjärtinfarkt)
- Tandhälsa (behov aktuella siffror)
- Psykisk ohälsa - Lugnande medel/Sömnmedel

Ohälsotal och arbetssjukdomar

Hälso/sjukvård

- Vaccinationer
- ÖJ Vård och omsorg (Kolada)

Kultur, fritid och friluftsutbud

- Utbud
- Användande av utbud

Upplevd effekt

- Upplevd hälsa
- Upplevd vård och omsorg
- Upplevt kultur- och fritidsutbud

Ambitionsnivå – mål 3

Kommunfullmäktiges mål 3: Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa	
A. Folkhälsa - Levnadsvillkor	Bostadssituation, social välfärdsindex, insatser för den fysiska miljön och en god bebyggd miljö (KF 1), Ekonomisk utsatthet, försörjning, utbildningsmöjligheter (KF 2) Demokrati/trygghet (KF 4)
Utbildningsnivå	Eftergymnasial utbildningsnivå 2022 ska ha ökat för både kvinnor och med minst 0,5 enheter per år sedan 2018 (31,2) och vara på samma nivå eller högre än länet. 2030: Ökat till minst 35 samt vara över länet Andelen med förgymnasial utbildningsnivå ska fortsatt ha minskat med minst 0,2 enheter per år från 2018 (14,7) och vara på samma nivå eller lägre än länet. 2030: 10,5 – som länets bästa kommun 2018, lägre än länet
B. Folkhälsa Levnadsvanor	<i>ANDTS, matvanor, motion, ev. mått kopplat till graviditet/födelse</i>
Narkotika	<i>Ej definierat (Prover tas under våren 2020 narkotika i avloppsvatten som nuläge)</i>
C. Folkhälsa Jämlik hälsa	
Medellivslängd	Medellivslängd år 2022 ska sedan 2019 ha ökat för både kvinnor (85,5) och män (80,8) minst 0,5. (2020, 2021 minst 0,2 per år), och vara över länet och riket. 2030: Ökning minst 0,1 per år från 2019, över läns och riksnitt för både män- kvinnor samt att mindre skillnad mellan kön ska synas.
Dödlighet	Dödlighet utvalda sjukdomar (ej definierat vilka) avvikelser finns ex för dödlighet med anledning av KOL, Cirkulationsorganen, bröstcancer, malignt melanom
Insjuknande	Finns inget som avviker kring fallolyckor, strokefall, hjärtinfarkt på totalen. 2018 syntes en avvikelse mellan VC Skillingaryd och Vaggeryd.
Psykisk hälsa	Andel/1000 invånare som får sömn/lugnande medel ska 2022 ha minskat från 2018 (21,2) med X, och vara under länet och riket. Kurvan för kvinnor ska ha börjat gå nedåt och ha nått 2014 års nivå 24. 2030: ?
Barns hälsa	<i>Ej definierat - index</i>
Äldres hälsa	<i>Ej definierat - index</i>
D. Ohälsotal	Ohälsotal ska 2022 ha minskat från 2019 (25,4) med minst XX och får under mandatperioden inte gå över 2016 års nivå (27,7). 2030 ska ohälsotalen ha minskat till 2013 års nivå (24) och vara lägre än länet och riket.
E. Hälso/ sjukvård	<i>Ej definierat, (Vaccinationer ex - har bra resultat) Öppna jämförelser använder mått om rutiner finns</i>
F. Kultur/fritid och friluftsliv	
Fritid barn/unga/ vuxna / äldre	Utbud av fritidsaktiviteter Definieras visuellt på kartöversikt i början och slutet av mandatperiod (antal i området/andel utbud)
Utbud	Antal deltagartillfällen i föreningar, kulturskola, studieförbund mm symboliserar utnyttjande av utbudet. Ska definieras
G. Upplevd effekt	
Upplevt fritidsutbud	Upplevt fritidsutbud ska 2022 ha ökat sedan 2018 (58) med minst 2 enheter eller motsvarande. 2030 ska det vara på minst samma nivå som länet 2019 (62) och vara samma eller högre än länet och kommuner av samma storlek. Upplevt utbud av motions- och fritidsanläggningar ska 2022 ha ökat sedan 2018 (61) med minst 2 enheter eller motsvarande. 2030 ska det vara på minst samma nivå som 2012 (63) och vara högre än länet/högre än kommuner av samma storlek.
Upplevt kommersiellt utbud	Upplevt kommersiellt utbud ska 2022 ha ökat sedan 2018 (54) med minst 2 enheter eller motsvarande. 2030 ska det vara på minst samma nivå som 2012 (64) och vara högre än länet/högre än kommuner av samma storlek.
Upplevt kulturutbud	Upplevt kulturutbud ska 2022 ha ökat sedan 2018 (54) med minst 2 enheter eller motsvarande. 2030 ska det vara på minst samma nivå som 2012 (62,5) och vara högre än länet/högre än kommuner av samma storlek.
Upplevd hälsa/sjukvård	<i>Ej definierat. Brukarundersökningar kan finnas, men ingen generell mätning ur ett bredare invånarperspektiv - ingår ej i SCB medborgarundersökning. Endast invånarnas upplevda bild av äldreomsorg samt stöd till utsatta grupper mäts</i>
Upplevd hälsa	<i>Ej definierat - finns målgruppsundersökningar (Folkhälsa ung, brukarenkäter, elevenkäter m-fl.) men ingen med invånarperspektiv. Här kan ev. en sammansättning göras av olika målgruppers perspektiv för en helhetsbild,</i>

Ambitionsnivån för mål 3 är kopplat till den folkhälsostrategi som kommunstyrelsen har som delmål att ta fram. Ambitionsnivån är också kopplad till det tvärssektoriella arbete kring folkhälsa som har initierats utifrån ett bredare perspektiv där även effekten av övriga fullmäktige mål (mål 1,2,4) analyseras som påverkan på folkhälsan. Ambitionsnivån är därför främst ett förslag på uppdelning av indikatorer kopplat till den nationella (Folkhälsomyndigheten) och internationella (WHO) definitionen av folkhälsa utifrån Agenda2030 samt utifrån de politiska resonemangen o det förtydligande och den definition av måluppfyllelse som fastställts efter remiss 1. Perspektiv på hälsan och döden har kommit närmare under den pandemi som vi befinner oss i och har blivit en del av den dagliga reflektionen. Folkhälsan har lyfts till något som det finns en medvetenhet och en nyfikenhet kring på ett helt annat sätt. Detta skapar goda förutsättningar för fortsatt dialog.

Prognos- mål 3 (tertiärrapport per april, redigerat)

Sju delmål, ca 18 mätområden ca 20 mätpunkter. Ambitionsnivån för 2020, mandatperiod och 2030 kan komma att ändras till delårsrapport per augusti efter internremiss.

Kommunfullmäktiges mål 3: Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa		Nuläge 2019	Per april 2020 / Trend	Prognos 2020
A. Folkhälsa - Levnadsvillkor	Bostadssituation, social välfärdsindex, insatser för den fysiska miljön och en god bebyggd miljö (KF 1), Ekonomisk utsatthet, försörjning, utbildningsmöjligheter (KF 2) Demokrati/trygghet (KF 4)			
Utbildningsnivå	Eftergymnasial utbildningsnivå 2022 ska ha ökat för både kvinnor och män minst 0,5 enheter per år sedan 2018 (31,2) och vara på samma nivå eller högre än länet. 2030: Ökat till minst 35 samt vara över länet Andelen med förgymnasial utbildningsnivå ska fortsatt ha minskat med minst 0,2 enheter per år från 2018 (14,7) och vara på samma nivå eller lägre än länet. 2030: 10,5 – som länets bästa kommun 2018, lägre än länet			Mäts mandat-period
B. Folkhälsa Levnadsvanor	<i>ANDTS, matvanor, motion, ev. mått kopplat till graviditet/födelse</i>			
Narkotika	<i>Ej definierat (Prover tas under våren 2020 narkotika i avloppsvatten som nuläge)</i>			
C. Folkhälsa Jämlig hälsa				
Medellivslängd	Medellivslängd år 2022 ska sedan 2019 ha ökat för både kvinnor (85,5) och män (80,8) minst 0,5. (2020, 2021 minst 0,2 per år), och vara över länet och riket. 2030: Ökning minst 0,1 per år från 2019, över läns och rikssnitt för både män-kvinnor samt att mindre skillnad mellan kön ska synas.			
Dödlighet...	Dödlighet utvalda sjukdomar (ej definierat vilka) avvikelser finns ex för dödlighet med anledning av KOL, Cirkulationsorganen, bröstcancer, malignt melanom			
Insjuknande	Finns inget som avviker kring fallolyckor, strokefall, hjärtinfarkt på totalen. 2018 syntes en avvikelse mellan VC Skillingsård och Vaggeryd.			
Psykisk hälsa	Andel/1000 invånare som får sömn/lugnande medel ska 2022 ha minskat från 2018 (21,2) med X, och vara under länet och riket. Kurvan för kvinnor ska ha börjat gå nedåt och ha nått 2014 års nivå 24. 2030: ?			
Barns hälsa	<i>Ej definierat - index</i>			
Äldres hälsa	<i>Ej definierat - index</i>			
D. Ohälsotal	Ohälsotal ska 2022 ha minskat från 2019 (25,4) med minst XX och får under mandatperioden inte gå över 2016 års nivå (27,7). 2030 ska ohälsotalet ha minskat till 2013 års nivå (24) och vara lägre än länet och riket.			
E. Hälsa/ sjukvård	<i>Ej definierat, (Vaccinationer ex - har bra resultat) Öppna jämförelser använder mått om rutiner finns</i>			
F. Kultur/fritid och friluftsliv				
Fritid barn / unga/ vuxna / äldre	Utbud av fritidsaktiviteter Definieras visuellt på kartöversikt i början och slutet av mandatperiod (antal i området/andel utbud)			Mäts mandat-period
Utbud	Antal deltagartillfällen i föreningar, kulturskola, studieförbund mm symboliserar utnyttjande av utbudet. Ska definieras			
G. Upplevd effekt				
Upplevt fritidsutbud	Upplevt fritidsutbud ska 2022 ha ökat sedan 2018 (58) med minst 2 enheter eller motsvarande. 2030 ska det vara på minst samma nivå som länet 2019 (62) och vara samma eller högre än länet och kommuner av samma storlek. Upplevt utbud av motions- och fritidsanläggningar ska 2022 ha ökat sedan 2018 (61) med minst 2 enheter eller motsvarande. 2030 ska det vara på minst samma nivå som 2012 (63) och vara högre än länet/högre än kommuner av samma storlek.	SCB 2018		SCB 2020
Upplevt kommersiellt utbud	Upplevt kommersiellt utbud ska 2022 ha ökat sedan 2018 (54) med minst 2 enheter eller motsvarande. 2030 ska det vara på minst samma nivå som 2012 (64) och vara högre än länet/högre än kommuner av samma storlek.	SCB 2018		SCB 2020
Upplevt kulturutbud	Upplevt kulturutbud ska 2022 ha ökat sedan 2018 (54) med minst 2 enheter eller motsvarande. 2030 ska det vara på minst samma nivå som 2012 (62,5) och vara högre än länet/högre än kommuner av samma storlek.	SCB 2018		SCB 2020
Upplevd hälsa/sjukvård	<i>Ej definierat. Brukarundersökningar kan finnas, men ingen generell mätning ur ett bredare invånarperspektiv - ingår ej i SCB medborgarundersökning. Endast invånarnas upplevda bild av äldreomsorg samt stöd till utsatta grupper mäts</i>			
Upplevd hälsa	<i>Ej definierat - finns målgruppsundersökningar (Folkhälsa ung, brukarenkäter, elevenkäter m-fl.) men ingen med invånarperspektiv. Här kan ev. en sammansättning göras av olika målgruppers perspektiv för en helhetsbild,</i>			
Totalt				

Kommunfullmäktiges mål 4 – Attraktivitet, delaktighet och trygghet

Målbeskrivning – mål 4

KF mål 4 Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka.

Öppenhet och tolerans skapar trygghet och är en förutsättning för att människor ska kunna vara en del av samhället. Delaktighet och medskapande gör platsen inkluderande och attraktiv för alla.

Vaggeryds kommun präglas av lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter oavsett kön, ålder samt etnisk, kulturell och **socioekonomisk** bakgrund.

Alla invånare är en resurs och en del i att utveckla Vaggeryds kommun

Platsen ska vara attraktiv och trygg för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun och invånare i alla åldrar ska kunna vara stolta ambassadörer över sin hemkommun samt känna delaktighet i kommunens utveckling.

Måluppfyllelse – mål 4

En god måluppfyllelse för det fjärde lokala övergripande målet som handlar om demokrati, trygghet och tillgänglighet, innebär att valdeltagandet ska vara högt i alla delområden och att den politiska representationen **ska motsvara den demografiska invånarstrukturen.**

Det innebär också en positiv utveckling av andel invånare och verksamma som upplever platsen som attraktiv, att kommunen är en plats att rekommendera.

Det krävs också en positiv utveckling av andel invånare och verksamma som upplever att de har möjlighet att påverka **och har ett förtroende för kommunens verksamhet.**

Agenda2030 – mål 4

Av de 17 Globala målen är mål 16 (Demokrati), delar av mål 17 (Samverkan) kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 4. (Ett mål i skolplanen pekar direkt på Globala målet 17: Skolplan 5: Alla våra verksamheter samverkar med omvärlden)

Mätbarhet – mål 4

Demokrati

- Politisk representation (*värdering 2022*)
- Valdeltagande (*Mandatperiod*)
- Förstagångsväljare (*Mandatperiod*)

Trygghet

- Anmällda brott per 1000/invånare (Ur ÖJ ToS):
(Bostadsinbrott, våldsbrott utomhus/ inomhus. Särskild uppföljning kan göras för brott där förövaren är bekant med offret)
- (Ur ÖJ Trygghet och säkerhet någon mer indikator väljas ut)

Alla invånare en resurs

- Inkludering/integration. Ska kopplas till Bostadsförsörjnings-program och KF mål 1 med diversifierade bostadsområden samt det sociala välfärdsindex som ska tas fram kopplat till KF 1.
- Högt valdeltagande i alla distrikt (motverka utanförskap)

Upplevd effekt (Attraktivitet, trygghet, förtroende, delaktighet samt tillgänglighet)

- Invånare upplever kommunen attraktiv (SCB)
- Invånare rekommenderar området att flytta till (SCB)
- Invånare upplever trygghet (SCB)
- Invånare upplever förtroende (SCB)
- Invånare upplever inflytande (SCB)
- Invånare upplever tillgänglighet – information (SCB)

Ska även följas upp per målgrupp unga/äldre/ utsatta – elevenkät, brukarenkät

Ambitionsnivå – mål 4

Kommunfullmäktiges mål 4: Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka	
A. Demokrati	
Politisk representation	<i>Mäts varje mandatperiod efter val. Ska ha skett en förflyttning från föregående val till mer diversifierad representation.</i>
Valdeltagande	Valdeltagande ska 2022 ha ökat med minst 1 enhet sedan 2018 (85 %) och vara på samma nivå eller högre än länet, kommuner av samma storlek och kommuner med samma socioekonomiska förutsättningar. 2030 ska valdeltagandet 2022 och 2026 totalt ha ökat med 3 enheter sedan 2018 Andelen förstagsväljare (81 år 2018) ska ha ökat med minst 3 enheter och vara på samma nivå eller över länet och riket (82 år 2018), kommuner av samma storlek (80 år 2018) och kommuner med samma socioekonomiska förutsättningar (84 år 2018) samt ha ökat för både män (79 år 2018) och kvinnor (84 år 2018). 2030 ska andelen förstagsväljare ha ökat med minst 5 enheter sedan 2018.
B. Trygghet	Anmällda brott/1000 invånare 2022: Bostadsinbrott samt våldsbrott inomhus och utomhus ska vara lägre än länet och medianen/totalen ska ha minskat med minst 0,8 enheter i genomsnitt jämfört med 2018 (5,86/ 1000 invånare). (2020 – minskat med 0,4 i genomsnitt). 2030 ska det vara lägre än länet och ha minskat till samma nivå som länets lägsta kommun 2018 (Totalt 3,73/ 1000 invånare) och såväl bostadsinbrott, våldsbrott utomhus och våldsbrott där förövaren är bekant med offret ska ha minskat till länets lägsta nivå. Våldsbrott inomhus (År 2018 3,4) ska ha minskat till under 2,0
C. Alla invånare en resurs	
Inkludering (Motsats segregation)	<i>Integration/Inkludering- Ska kopplas till uppföljning av KF mål 1 med ex diversifierade bostadsområden, ex flerbostadshus i olika områden samt bostäder för alla målgrupper, tas fram i samband med Bostadsförsörjningsprogram och kopplas även till nästa indikator som mäter att alla områden har valdeltagande i demokratiska val..</i>
Valdeltagande distrikt	<i>Ej definierat. Denna indikator ska visa på att inget område har utanförskap i valdeltagande. Alternativt väljs SKRs mått Valdeltagande i valdistrikt med lägst valdeltagande (2018:77, 8 – bra i jmr) men den mäter enbart ett distrikt.</i>
D Upplevd effekt	
Upplevd attraktivitet	Upplevd attraktivitet för platsen (Helhetsbild) ska 2022 ha ökat sedan 2018 (65) med minst 3 enheter (1 enhet 2020), och för rekommendation att flytta till platsen (68) med 4 enheter till år 2022 (2 enheter 2020). 2030 ska det vara på minst samma nivå som 2008 (68 helhetsbild/72 rekommendation) och vara högre än länet/högre än kommuner av samma storlek. <i>Ska även följas upp per målgrupp unga/äldre/ utsatta – elevenkät, brukarenkät</i>
Upplevd trygghet	Upplevd trygghet ska 2022 ha ökat sedan 2018 (64) med minst 2 enheter (2020 ökning 1 enhet), och vara högre än länet, riket och kommuner av samma storlek. 2030 ska det ha ökat minst 3 enheter sedan 2018 och vara högre än länet, riket och kommuner av samma storlek. Ökning ska ha skett för både kvinnor och män. <i>Ska även följas upp per målgrupp unga/äldre/ utsatta – elevenkät, brukarenkät MSB 's särskilda trygghetsundersökning kompletterar bilden.</i>
Upplevt inflytande / delaktighet	Upplevt inflytande ska 2022 ha ökat sedan 2018 (47) med minst 2 enheter (2020 ökning 1 enhet), och vara högre än länet och kommuner av samma storlek. 2030 ska det ha ökat minst 3 enheter sedan 2018 och vara högre än länet, riket och kommuner av samma storlek. Ökning ska ha skett för både kvinnor och män. <i>Ska även följas upp per målgrupp unga/äldre/ utsatta – elevenkät, brukarenkät</i>
Upplevt förtroende	Upplevt förtroende ska 2022 ha ökat sedan 2018 (52) med minst 2 enheter eller motsvarande, och vara högre än länet och kommuner av samma storlek. 2030 ska det ha ökat minst 3 enheter sedan 2018 och vara högre än länet, riket och kommuner av samma storlek. <i>Ska även följas upp per målgrupp unga/äldre/ utsatta – elevenkät, brukarenkät</i>
Upplevd tillgänglighet - information	Upplevd information ska 2022 ha ökat sedan 2018 (60) med minst 2 enheter, och vara högre än länet och kommuner av samma storlek. 2030 ska det ha ökat minst 3 enheter sedan 2018 och vara högre än länet, riket och kommuner av samma storlek. <i>Ska även följas upp per målgrupp unga/äldre/ utsatta – elevenkät, brukarenkät</i>

Mål 4 kring demokrati, attraktivitet och trygghet har ett par planer kopplade till sig kring trygghet och säkerhet, även en gemensam plan med lokal polis finns.

Attraktivitet finns också beskrivet och målsatt i en marknadsplan som är gemensam med näringslivet och den upplevda attraktiviteten, tryggheten och delaktigheten mäts kontinuerligt och är en viktig del av uppföljningen sedan länge i Vaggeryds kommun. Tillgänglighet och inkludering däremot följs inte upp på samma sätt.

Det sker också en förflyttning från det fysiska till det digitala rummet som skapar utmaningar.

Att följa upp och mäta demokrati mellan de demokratiska valen är också en utmaning att reflektera över.

**BILAGA 1 Intern remiss 2 KF mål ambitionsnivå
Strategiskt utvecklings och hållbarhetsprogram**

Prognos – mål 4 (Tertialrapport per april)

Fyra delmål, ca 10 mätområden ca 15 mätpunkter. Ambitionsnivån för 2020, mandatperiod och 2030 kan komma att ändras till delårsrapport per augusti efter internremiss.

Kommunfullmäktiges mål 4: Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka		Nuläge 2019	Per april 2020 / Trend	Prognos 2020
A. Demokrati				
Politisk representation	Mäts varje mandatperiod efter val. Ska ha skett en förflyttning från föregående val till mer diversifierad representation.			Mäts mandatperiod
Valdeltagande	Valdeltagande ska 2022 ha ökat med minst 1 enhet sedan 2018 (85 %) och vara på samma nivå eller högre än länet, kommuner av samma storlek och kommuner med samma socioekonomiska förutsättningar. 2030 ska valdeltagandet 2022 och 2026 totalt ha ökat med 3 enheter sedan 2018 Andelen förstagångsväljare (81 år 2018) ska ha ökat med minst 3 enheter och vara på samma nivå eller över länet och riket (82 år 2018), kommuner av samma storlek (80 år 2018) och kommuner med samma socioekonomiska förutsättningar (84 år 2018) samt ha ökat för både män (79 år 2018) och kvinnor (84 år 2018). 2030 ska andelen förstagångsväljare ha ökat med minst 5 enheter sedan 2018.	Val 2018		Mäts mandatperiod
B. Trygghet	Anmälda brott/1000 invånare 2022: Bostadsinbrott samt våldsbrott inomhus och utomhus ska vara lägre än länet och medianen/totalen ska ha minskat med minst 0,8 enheter i genomsnitt jämfört med 2018 (5,86/ 1000 invånare). (2020 – minskat med 0,4 i genomsnitt). 2030 ska det vara lägre än länet och ha minskat till samma nivå som länets lägsta kommun 2018 (Totalt 3,73/ 1000 invånare) och såväl bostadsinbrott, våldsbrott utomhus och våldsbrott där förövaren är bekant med offret ska ha minskat till länets lägsta nivå. Våldsbrott inomhus (År 2018 3,4) ska ha minskat till under 2,0	ToS 2019 (data 2018)		ToS 2019 (data 2019?)
C. Alla invånare en resurs				
Inkludering (Motsats segregation)	Integration/Inkludering- Ska kopplas till uppföljning av KF mål 1 med ex diversifierade bostadsområden, ex flerbostadshus i olika områden samt bostäder för alla målgrupper, tas fram i samband med Bostadsförsörjningsprogram och kopplas även till nästa indikator som mäter att alla områden har valdeltagande i demokratiska val..			Mäts mandatperiod
Valdeltagande distrikt	Ej definierat. Denna indikator ska visa på att inget område har utanförskap i valdeltagande. Alternativt väljs SKRs mått Valdeltagande i valdistrikt med lägst valdeltagande (2018: 77, 8 – bra i jmr) men den mäter enbart ett distrikt			Mäts mandatperiod
D Upplevd effekt				
Upplevd attraktivitet	Upplevd attraktivitet för platsen (Helhetsbild) ska 2022 ha ökat sedan 2018 (65) med minst 3 enheter (1 enhet 2020), och för rekommendation att flytta till platsen (68) med 4 enheter till år 2022 (2 enheter 2020). 2030 ska det vara på minst samma nivå som 2008 (68 helhetsbild/72 rekommendation) och vara högre än länet/högre än kommuner av samma storlek. <i>Ska även följas upp per målgrupp unga/äldre/ utsatta – elevenkät, brukarenkät</i>	SCB 2018		SCB 2020
Upplevd trygghet	Upplevd trygghet ska 2022 ha ökat sedan 2018 (64) med minst 2 enheter (2020 ökning 1 enhet), och vara högre än länet, riket och kommuner av samma storlek. 2030 ska det ha ökat minst 3 enheter sedan 2018 och vara högre än länet, riket och kommuner av samma storlek. Ökning ska ha skett för både kvinnor och män. <i>Ska även följas upp per målgrupp unga/äldre/ utsatta – elevenkät, brukarenkät</i> <i>MSB's särskilda trygghetsundersökning kompletterar bilden.</i>	SCB 2018		SCB 2020
Upplevt inflytande / delaktighet	Upplevt inflytande ska 2022 ha ökat sedan 2018 (47) med minst 2 enheter (2020 ökning 1 enhet), och vara högre än länet och kommuner av samma storlek. 2030 ska det ha ökat minst 3 enheter sedan 2018 och vara högre än länet, riket och kommuner av samma storlek. Ökning ska ha skett för både kvinnor och män. <i>Ska även följas upp per målgrupp unga/äldre/ utsatta – elevenkät, brukarenkät</i>	SCB 2018		SCB 2020
Upplevt förtroende	Upplevt förtroende ska 2022 ha ökat sedan 2018 (52) med minst 2 enheter eller motsvarande, och vara högre än länet och kommuner av samma storlek. 2030 ska det ha ökat minst 3 enheter sedan 2018 och vara högre än länet, riket och kommuner av samma storlek. <i>Ska även följas upp per målgrupp unga/äldre/ utsatta – elevenkät, brukarenkät</i>	SCB 2018		SCB 2020
Upplevd tillgänglighet - information	Upplevd information ska 2022 ha ökat sedan 2018 (60) med minst 2 enheter, och vara högre än länet och kommuner av samma storlek. 2030 ska det ha ökat minst 3 enheter sedan 2018 och vara högre än länet, riket och kommuner av samma storlek. <i>Ska även följas upp per målgrupp unga/äldre/ utsatta – elevenkät, brukarenkät</i>	SCB 2018		SCB 2020
Totalt				

**BILAGA 2 internremissutskick 2 Agenda2030 förtydligande-
Vad Agenda2030 innebär för Vaggeryds kommun**

**Del av
Strategiskt utvecklings – och hållbarhetsprogram**

Remiss 1: Förtydligande av mål och målkriterier

Remiss 2: Mätning, uppföljning och ambitionsnivå

v. 2020-06-30

Uppdaterade versioner redigerade med inspel intern remiss kommer att återfinnas på intranät:

<https://vi.vaggeryd.se/grupper/grupper/strategisktutvecklingsochhallbarhetsprogramforvaggerydskommun20202022.704.9d9664e16e1bebec4a4a94.html>

Agenda2030 Förtydligande

Inledning

Förtydligandet av vad Agenda2030 innebär för Vaggeryds kommun är en del av en intern remissomgång 2 kring ett strategiskt utvecklings- och hållbarhetsprogram som enligt KF beslut 2019-05-27 ska förtydliga fullmäktiges övergripande mål samt säkerställa hållbarhetsperspektivet enligt Agenda2030.

Intern remiss 2 är till största delen fokuserad på Bilaga 1, KF mål ambitionsnivå, och detta dokument (bilaga 2) kan användas för en ökad förståelse av ambitionsnivån föreslagen i bilaga 1.

Förtydligandet är baserat på Glokala Sveriges arbetsmaterial för Agenda2030, ett projekt Vaggeryds kommun deltar i.

Ett utkast till nationell vägledning till kommuner och regioner kring arbete med Agenda2030 är under remiss och beräknas vara godkänd under året.

Vaggeryds kommuns arbete med Agenda2030 följer till mycket stor del den nationella vägledningen.

Agenda2030 och hållbarhet som princip

I september 2015 antog världens stats- och regeringschefer Agenda 2030. Det är 17 globala mål för hållbar utveckling som syftar till att utrota fattigdom, stoppa klimatförändringar och skapa fredliga och trygga samhällen. Agenda 2030 gäller för alla människor och länder och vi måste gemensamt arbeta för att vi ska nå målen. Det kräver engagemang från regeringen, kommuner, och regioner, näringsliv och civilsamhället. Vi har alla en viktig roll att spela för att ingen människa ska lämnas utanför.

Som komplement till Agenda2030 används olika principer för att förstå hållbarhet och göra det hanterbart. Den mest utbredda är principen om ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

En annan princip är de fyra systemvillkoren framarbetade av en forskare under ledning av Karl-Henrik Robert och organisationen Det Naturliga steget, med tre villkor kring naturen och ett fjärde som en förutsättning. Naturen inte är gjord för att vi systematiskt:

- Utarmar ämnen från berggrunden i naturen.
- Ökar ämnen från samhällets produktion i naturen
- Manipulerar och överutnyttjar naturen

Förutsättningen som lyfts är att i ett hållbart samhälle ska resurserna användas rättvist och effektivt och människors grundläggande behov ska tillgodoses.

17 Globala mål kopplade till fyra lokala övergripande mål

De 17 globala målen har omhändertagits i fyra lokala mål för Vaggeryds kommun.

KF mål 1 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen

Delmål: Miljö och naturresurser, hållbar tillväxt i hela kommunen, beredskap för oönskade händelser samt den upplevda effekten hos de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun

Av de 17 Globala målen är mål 11, Hållbara städer och samhällen, en samlande bild av kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 1. Fördjupade delar finns i de Globala målen 6 (Vatten), 7 (Energi), delar av mål 2 (ingen hunger) och delar av mål 9 (Industri, innovationer, infrastruktur), 12 (konsumtion och produktion), 13 (Klimatförändringar), 14 (Hav) samt 15 (ekosystem och biologisk mångfald).

KF mål 2 Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

Delmål: Näringsliv och arbetsmarknad, lärande och utbildning, försörjning samt den upplevda effekten hos de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun

Av de 17 Globala målen är mål 4 (utbildning) och mål 8 (Arbete, ekonomisk tillväxt), mål 1 (ingen fattigdom) samt delar av mål 9 (Industri, innovationer, infrastruktur) en koppling mellan Agenda2030 och KF mål 2

KF mål 3 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa

Delmål: Medellivslängd, utbildningsnivå, Ohälsotal, folkhälsa, kultur/fritid och friluftsliv samt den upplevda effekten hos de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun

Av de 17 Globala målen är mål 3 (Hälsa), delar av mål 2 (Ingen hunger), mål 5 (jämskilldhet) samt mål 10 (minskad ojämlikhet) kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 3.

KF mål 4 Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka.

Delmål: Demokrati, trygghet, alla invånare ska vara en resurs, samt upplevd effekt (Upplevd attraktivitet, upplevd trygghet, upplevd delaktighet, upplevt förtroende och upplevd tillgänglighet) hos de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun.

Av de 17 Globala målen är mål 16 (Demokrati), delar av mål 17 (Samverkan) kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 4.

FN Barnkonvention

Även FN barnkonvention, lag i Sverige sedan 1 januari 2020, har omhändertagits i målarbetet, dock är kopplingen mellan konventionens olika delar och Agenda2030 ännu under utveckling. FN:s konvention om barnets rättigheter består av 54 artiklar.

Barnrättskommittén har identifierat fyra s.k. grundläggande principer i barnkonventionen.(artiklarna 2, 3, 6 och 12). Principerna ska enligt kommittén vara vägledande vid tolkningen och tillämpningen av de övriga bestämmelserna i konventionen, men har också en självständig betydelse.

En lokal arbetstes som ännu inte är till fullo testad är att koppla de fyra grundläggande principerna till varsitt fullmäktigemål i syfte att kunna göra en avgränsad uppföljning. De grundläggande principerna är

- Barnets rätt till icke-diskriminering (artikel 2) vars förtydliganden skulle kunna kopplas till fullmäktiges mål 2 kring försörjning och utbildning. Skolplan finns som styrker detta.
- Barnets bästa (artikel 3), skulle kopplas till första målet kring hållbar samhällsutveckling.
- Barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) är naturligt kopplad till folkhälsoperspektivet men även fritidsperspektivet i fullmäktigemål 3
- Barnets rätt att uttrycka sina åsikter och bli hörd (artikel 12) har en bra koppling till fullmäktiges mål 4 kring bl.a. delaktighet.

Fortsatt utveckling av hur FN barnkonvention kan följas upp som en del av hållbarhetsarbetet bör vara en del av kommande planerings och uppföljningsarbete.

Vad Agenda2030 innebär för Vaggeryds kommun

Vaggeryds kommun arbetar med samtliga 17 globala mål och har kopplat de olika globala målen till fyra övergripande lokala mål med delmål och mätpunkter som säkerställer en hållbar utveckling. De 17 globala målen har alla ett lokalt perspektiv där både regioner och kommuner kan bidra.

Mål 1 Ingen fattigdom

Globalt mål 1 Ingen fattigdom handlar för Vaggeryds kommun om att ytterligare minska antalet invånare som inte kan försörja sig och se till att invånare har tillgång till grundläggande välfärd. I samverkan med region och civilsamhället identifieras vilka invånare, inte minst barn, som lever i utsatthet och resurser satsas som hjälper dem att ta sig ur den.

Mål 2 Ingen hunger

Globalt mål 2 Ingen hunger handlar för Vaggeryds kommun om att land- och vattenresurser förvaltas väl samt att bevara viktiga jordbruksmarker, minska matsvinn och säkerställa hälsosam och näringsriktig kost inom skola, vård och omsorg. Måltidsverksamheten bidrar både till gemenskap och mindre risk för undernäring bland äldre. Kommunens kontrollansvar för livsmedelshanteringen innebär också att matens kvalitet säkras.

Mål 3 God hälsa och välbefinnande

Globalt mål 3 God hälsa och välbefinnande handlar ur ett kommunalt perspektiv om hur skolan och den sociala omsorgen fungerar och om hur bostads- och samhällsplaneringen bedrivs, eller i vilken mån det finns kultur- och fritidsaktiviteter för alla, oavsett kön, bakgrund eller socioekonomisk situation. Beroende på hur verksamheterna bedrivs, kan de vara hälsofrämjande eller förebyggande i sig. Vaggeryds kommun har ett gemensamt ansvar tillsammans med regionen för inrättningen av de välfärdstjänster som har stor påverkan på invånarnas hälsa genom livet och arbetar för en god och jämlik hälsa.

Mål 4 God utbildning

Globalt mål 4 God utbildning handlar om att alla ska få tillgång till avgiftsfri och likvärdig utbildning av god kvalitet genom livet.

I Sverige har vi sedan länge ett väl utbyggt utbildningssystem med skolplikt och avgiftsfri utbildning. Trots detta finns det utmaningar. Bristande likvärdighet, kunskapsskillnader mellan flickor och pojkar och brist på lärare är några av dem. Vaggeryds kommun ansvarar för stora delar av utbildningen. Såväl förskola som grundskola, gymnasium och delar av vuxenutbildningen finansieras med kommunala skattemedel och drivs med både kommunala och fristående huvudmän. Som utbildningsanordnare gäller det att vara uppdaterad på de lokala arbetsmarknadsbehoven så att rätt kompetenser utbildas. Vaggeryds kommun samverkar med regionen som bland annat har ansvar för mödrälsövård, barnhälsovård och stöd i föräldraskapet, insatser som också har betydelse för hur barn klarar sina studier. Att klara skolan har i sin tur stor betydelse för hälsan, även i vuxen ålder.

Mål 5 Jämställdhet

Globalt mål 5 Jämställdhet handlar om att kvinnor, flickor, män och pojkar ska ha samma rättigheter, villkor och möjligheter att forma sina liv. Flickor och kvinnor ska ha makt över sina egna liv och bestämma över sina egna kroppar. Jämställdhet är en del av det kommunala uppdraget. Det innebär att kommuner och regioner ska ge kvinnor och män, flickor och pojkar, en likvärdig service och främja en jämställd samhällsutveckling. Det är en fråga om mänskliga rättigheter, men det handlar också om kvalitet och effektivitet. Det kräver att verksamheter planeras utifrån både kvinnors och mäns, flickors och pojkars behov och att resurser fördelas likvärdigt mellan könen. Personal inom skola, vård och omsorg behöver bemöta kvinnor och män, flickor och pojkar utan diskriminering och utan stereotypa föreställningar om kön. Vaggeryds kommun har tillsammans med regionen också ett särskilt ansvar att motverka alla former av våld mot kvinnor och flickor. Som arbetsgivare i en kvinnodominerad sektor har kommun och region ett särskilt stort ansvar för kvinnors arbetsvillkor.

Mål 6 Rent vatten och sanitet

Globalt mål 6 Rent vatten och sanitet - Vaggeryds kommun har ansvar för tillgången till dricksvatten och avlopp. Såväl skyddet av vattnet som dricksvattnets kvalitet och hur avloppsvattnet ska renas är reglerat på EU-nivå, men styrs också av flera svenska lagar som till exempel miljöbalken och lagen om allmänna vattentjänster. Trots en god tillgång till vatten och avlopp finns det behov av att förbättra vattenkvaliteten samt minska föroreningar och övergödning i många svenska sjöar och vattendrag. Vaggeryds kommun är ansvarig för att genomföra flertalet av de åtgärder som krävs för att förbättra vattenkvaliteten både i rollen som VA-producent och som granskande myndighet. Kommuner arbetar också för att förebygga problem med vattenbrist och sinande brunnar, vilket perioder av låga grundvattennivåer kan leda till.

Mål 7 Hållbar energi

Globalt mål 7- Hållbar energi

Alternativ 1: Glokala Sveriges definition: Sverige har god tillgång till energi och har en relativt hög andel förnybar energi. Riksdagen beslutade 2018 om målet att 100 procent av elproduktionen ska vara förnybar till 2040, och att energianvändningen ska vara 50 procent mer effektiv år 2025 jämfört med 2005.

Kommuner och regioner är stora energianvändare men också stora energiproducenter. Som sådan kan man arbeta aktivt med att i upphandlingar ställa krav och i den egna produktionen se till att följa utvecklingen och använda den senaste tekniken. En omställning av energisystemet pågår genom fortsatt utbyggnad av förnybar energi och utfasning av fossila bränslen inom både elproduktion och fjärrvärme. Energisystemen och elnäten står inför nya utmaningar med varierande energiproduktion från vind och sol och ny efterfrågan på el från transporter, datacentra, industri och samhällsbyggande. Kommuner och regioner använder drygt 20 TWh energi, eller knappt fem procent av Sveriges energianvändning i sina verksamhetslokaler och allmännyttiga bostäder. Det finns en långsiktig positiv trend för energieffektivisering, samtidigt som mer kan göras i både befintliga och nya byggnader. Den regionala och lokala kollektivtrafiken använder ytterligare 4 TWh, där hela 87procent var förnybar energi år 2017

Det har kommit en ny regional klimat- och energistrategi för 2020-2030 som Vaggeryds kommun ställt sig. <https://www.vaggeryd.se/bygga-bo-och-miljo/nyhetsarkiv-bygga-bo-och-miljo/nyheter-bygga-bo-och-miljo/2019-10-29-sa-loser-vi-klimatforandringarna-i-jonkopings-lan.html>

Även den regionala utvecklingsplanen (RUS) har betydelse för vad mål 7 kan innebära för Vaggeryds kommun där begrepp som energiintensifiering där tillväxten jämförs med använd energi och kan göra det möjligt att följa utvecklingen utan att gå i konflikt med den planerade tillväxten.

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Globalt mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt handlar om att alla människor ska ha ett arbete med anständiga arbetsvillkor. Det handlar också om att främja inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt. Alla människor som arbetar behöver få en inkomst som går att leva på, som eliminerar fattigdom och främjar ekonomisk tillväxt. Kommuner och regioner stödjer utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden. Detta kan ske exempelvis i samverkan med Arbetsförmedlingen, näringslivet och den sociala ekonomin. Kommunerna ansvarar även för kommunal vuxenutbildning (komvux) som bidrar till att människor kan utbilda sig och hitta arbete. Kommuner är också markägare, markförsäljare, planerare, tillståndsgivare och kontrollmyndighet inom många områden som berör flertalet företag. Genom att sköta sina uppdrag objektivt, rättssäkert och professionellt skapar man bästa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa.

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Globalt mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur handlar om att bygga motståndskraftig infrastruktur, främja hållbar och inkluderande industrialisering samt uppmuntra innovationer. Fungerande infrastruktur är grundläggande för att samhället ska fungera. Genom investeringar i långsiktigt hållbara transportsystem, förnybar energi samt ökad tillgång till kunskap kan fler samhällen skapa positiv utveckling när det gäller hälsa, ekonomisk tillväxt samt tillgång till utbildning som kan lyfta människor ur utanförskap

Bilaga 2 Intern remiss 2 Agenda2030 förtydligande

Samtidigt behöver den industriella utvecklingen ta hänsyn till miljön. Resurseffektivisering, ny teknik och innovationer har stor betydelse för att framtidens industri ska vara hållbar.

Kommuner och regioner är stora investerare i infrastruktur. System för vatten och avlopp och kollektivtrafik är några exempel. Genom upphandling kan utvecklingen styras mot innovation av exempelvis renare och smartare teknik. Genom rätt agerande kan utvecklingen styras mot en mer hållbar riktning. Kommunernas ansvar för viss tillsyn av olika verksamheter kan också bidra till en hållbar utveckling av såväl näringsliv som offentligt finansierade verksamheter. Möjligheten till samverkan med universiteten i olika sammanhang innebär också att ny kunskap kan bidra till innovationer.

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Globalt mål 10 Minskad ojämlikhet handlar om att minska ojämlikheter mellan olika grupper i befolkningen, ojämlikheter relaterade till kön, ålder, etnicitet, ekonomiska förutsättningar och social status ökar. Ojämlikhet skapar grogrund för konflikter, sjukdomar och miljöförstöring. För att samhällen ska kunna utvecklas rättvist och hållbart krävs en jämnare fördelning av makt och resurser.

Vaggeryds kommun har genom sitt ansvar för skola, omsorg och socialt stöd goda möjligheter att motverka ojämlikhet mellan olika individer och grupper av både barn och vuxna. Fullföljande av grundläggande utbildning är en av flera viktiga faktorer för minskad ojämlikhet. Regionen kan också inom bland annat vården och kollektivtrafiken motverka ojämlikheter vad gäller hälsa och transportmöjligheter. Det kommunala utjämnningssystemet är tänkt att ge likvärdiga förutsättningar för välfärd oavsett var i landet vi befinner oss. Trots detta finns det utmaningar i att erbjuda en likvärdig offentlig service i kommunerna och regionerna på grund av varierande befolkningssammansättning och andra förutsättningar.

Bostads- och samhällsplanering samt kultur och fritidsaktiviteter är andra viktiga områden i arbetet för att motverka ojämlikhet.

Mål 11 Hållbara städer

Globalt mål 11 Hållbara städer handlar om att göra städer och samhällen säkra, inkluderande och hållbara men utgår också från platsens unika förutsättningar. En ökad befolkning kan öka behovet av tillgång till sjukvård, utbildning och jobb, men innebär även en påfrestning på miljön.

Vaggeryds kommun ansvarar för samhälls- och bostadsplanering, för vatten, avlopp och delar av transportinfrastrukturen. Den vägledande översiktsplaneringen är viktig för att skapa en hållbar utveckling. I översiktsplanen talar kommunen om hur den vill att stad och land ska utvecklas. Kommunerna har också ett ansvar för att i samverkan med region och länsstyrelse ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen och ha mål för bostadsbyggande enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Globalt mål 11 Hållbara städer handlar ur ett kommunala perspektiv om att skapa överkomliga bostäder åt alla, skapa hållbara transportsystem, skydda natur- och kulturarvet och förebygga samt skapa minskat effekter av katastrofer. Det handlar också om att minska samhällens negativa miljöpåverkan, säkra tillgång till grönområden och stödja uppbyggnad av hållbara och motståndskraftiga byggnader.

Mål 12 Konsumtion och produktion

Globalt mål 12 handlar om att säkerställa strukturer som bidrar till mer hållbar konsumtion och produktion.

Individen kommer att få bättre levnadsstandard men det kommer också att innebära ökad konsumtion av resurser och produktion av varor och tjänster. Användandet av våra naturresurser är redan ohållbart och har negativ effekt på vår miljö och människors hälsa.

Matsvinnet ska halveras, kemikaliernas negativa påverkan ska minska och vårt avfall ska både minska och återvinnas i högre utsträckning.

Våra utsläpp av växthusgaser som beror på konsumtion är höga. Vi behöver också arbeta med att fasa ut farliga kemikalier. En samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad ekonomi är ett av regeringens fokusområden i

Bilaga 2 Intern remiss 2 Agenda2030 förtydligande

handlingsplanen för Agenda. 2018 tillsattes en delegation för cirkulär ekonomi. Nya regler för producentansvaret vad gäller förpackningsinsamling och krav på att kommunerna ska erbjuda matavfallsinsamling har beslutats som ska göra det lättare för fler att återvinna mer.

Kommuner och regioner är stora konsumenter och upphandlar varje år varor och tjänster för miljardbelopp. Genom att använda olika upphandlingsinstrument kan regioner och kommuner skapa innovationsdriven utveckling av såväl sina egna som sina leverantörers verksamheter i en hållbar riktning. Vaggeryds kommun och SÅM (Samverkan-Återvinning-Miljö) ansvarar också för stora delar av avfallshanteringen. I Sverige återvinnet vi stora delar av avfallet. Att ta tillvara resurser i avfallet genom återvinning och att avgifta kretsloppet genom att samla in farligt avfall är avgörande för att nå de nationella miljö kvalitetsmålen och ligger i linje med flera av målen i Agenda 2030, bland annat mål 12. Konsument rådgivning och energi- och klimatrådgivning är andra tjänster som kommuner erbjuder invånarna.

Mål 13 Klimatförändringar

Globalt mål 13 handlar om att bekämpa klimatförändringarna. Effekterna av klimatförändringarna påverkar oss alla, men de som lever i utanförskap drabbas hårdast. Förändrat klimat orsakar bland mycket annat torka, vattenbrist, översvämningar, naturkatastrofer och kollapsade ekosystem. De innebär hot mot människors hälsa och säkerhet.

Nationellt har under senare år har utsläppen från transporterna stått stilla trots ökade biobränslen på grund av fler transporter. Riksdagen beslutade 2017 om en klimatlag och ett klimatpolitiskt ramverk där Sverige år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser.

Vaggeryds kommun har ett ansvar vid planeringen att ta hänsyn till klimatrisker. Att klimatanpassa den fysiska planeringen innebär både att förebygga och minimera riskerna för naturolyckor. Kommuner och regioner har stora möjligheter och utmaningar att minska sin klimatpåverkan och anpassa sig till ett förändrat klimat. Arbetet för minskad klimatpåverkan i kommuner och regioner sker inom många områden. Det gäller exempelvis infrastrukturplanering och satsningar på kollektivtrafik, cykel, parkeringspolicy och trafikplanering. Att minska energianvändningen i byggnader sparar både pengar och miljö. Kommunernas och regionernas arbete ger stora resultat. Men det finns fortfarande ytterligare skäl att spara. Stora möjligheter finns också inom samhällsplanering och offentlig upphandling och i samspel med näringsliv och invånare.

Mål 14 Hav och marina resurser

Globalt mål 14 Hav och marina resurser handlar om att bevara och använda världens hav, sjöar och marina resurser på ett hållbart sätt. Haven förser oss med ovärderliga naturresurser som används till bland annat mat, läkemedel och biobränslen. Haven absorberar en stor del av den koldioxid och den värme vi släpper ut. Det är viktigt att skydda marina områden och den biologiska mångfalden för att haven ska må bra. Konkret handlar det om att minska nedskräpning, förorening, förorening och övergödning, att skydda och förvalta marina ekosystem samt reglera fisket så att bestånden kan återställas. Det handlar också om innehåller också målsättningar att låta de småskaliga fiskarna få tillgång till marknader, öka kunskap och forskning kring havsteknik och marina frågor. Överfiske, utsläpp av näringsämnen och industriutsläpp har sedan århundraden bidragit till nedbrytningen av den ekologiska balansen. Det finns åtgärdsprogram inom havsmiljö- och vattenförvaltning - med åtgärder som kommuner och myndigheter behöver utföra.

Vattenrening är ett exempel på frågor som kommuner och regioner arbetar med, där avloppsrening är en viktig del. Vaggeryds kommun har också tillsynsansvar när det gäller vattenkvalitet. Det finns kommuner som tillsammans med lokala aktörer anlägger våtmarker som renar vatten, jämnar ut flöden, ökar den biologiska mångfalden och på så sätt bidrar till att nå mål 14.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Globalt mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald handlar om att genom hållbar markanvändning, stoppa förlusten av den biologiska mångfalden och stärka ekosystemen. Ett långsiktigt bevarande och nyttjande av ekosystemen är såväl en svensk som global utmaning. Avvägningen mellan att bevara och stärka den biologiska

Bilaga 2 Intern remiss 2 Agenda2030 förtydligande

mångfalden och dess ekosystemtjänster som vi är beroende av och tillåta uttag av naturresurser för världens växande ekonomier är intressekonflikter som måste hanteras.

Nationellt handlar av utmaningarna om att samtidigt som bioekonomin stärks utveckla ett hållbart skogsbruk, minska förlusten av biologisk mångfald, hindra utbredningen av invasiva arter och öka restaureringen av våtmarker. 68 procent av Sveriges yta består av skog. De två naturtyper som har sämst utveckling är jordbrukslandskapet och marina miljöer. Där finns störst antal hotade arter. Ett nationellt skogsprogram och strategi och etappmål för ekosystemtjänster och biologisk mångfald beslutades av regeringen under 2018.

Kommunerna kan besluta att ett mark- eller vattenområde kan bli naturreservat om det behövs för att bevara biologisk mångfald eller vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Kommuner och regioner är också stora markägare och kan i den rollen vidta åtgärder för att återställa våtmarker, stärka ekosystemtjänsterna och motverka minskningen av biologisk mångfald. Kommunerna kan också ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.

Mål 16 Fredliga, inkluderande och rättvisa samhällen

Globalt mål 16 syftar till att främja fredliga, inkluderande och rättvisa samhällen. Alla människor har rätt till frihet och möjlighet att påverka sina egna liv oberoende av etnicitet, kön, religion eller sexuell läggning. Alla människor har rätt att leva i fred och säkerhet utan rädsla för våld och förtryck. Det är främst kommuner och regioner som möter medborgarna i deras kontakt med samhället. Att kommunernas verksamheter fungerar rättssäkert och motverkar korruption bidrar till att behålla en tilltro till samhällets institutioner. Demokrati och medborgarnas delaktighet är fundament i den kommunala och regionala strukturen.

Mål 17 Genomförande och partnerskap

Globalt mål 17 Genomförande och partnerskap handlar ur kommunalt perspektiv om att främja överföring och spridning av miljövänlig teknik och bistå i kapacitetsuppbyggnad. För att uppnå mål 17 krävs partnerskap mellan offentlig sektor, privat sektor och civilsamhället. Kommuner och regioner samverkar trots sin rätt till självbestämmande ofta både sinsemellan men också med näringslivet, akademien, civilsamhället och medborgarna. Krav på samverkan med olika grupper finns också inbyggd i viss lagstiftning. Kommuner och regioner bidrar till måluppfyllelse av de globala målen hemmavid, men också i andra länder genom att de upphandlar varor som är producerade utomlands. Genom att genomföra medvetna upphandlingar kan kommuner och regioner bidra positivt till agendan även utanför landets gränser. För att klara av välfärdsuppdraget är kommuner och regioner beroende av bred samverkan.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2020-03-18

§67

Strategiskt utvecklings- och hållbarhetsprogram (KS 2019/160)

Beslut

Arbetsutskottet ger kommunledningskontoret i uppdrag att skicka definitionen av måluppfyllelse med ambitionsnivå för mandatperioden och inriktning mot 2030 på remiss till nämnder och bolag inför godkännande av programmet och ambitionsnivå för uppföljning.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna nuläget av måluppfyllelse för kommunfullmäktiges fyra övergripande mål.

Sammanfattning

Kommunledningskontoret har i uppdrag att ta fram ett förslag till ett strategiskt utvecklings- och hållbarhetsprogram som dels ska förtydliga de nya övergripande målen innebörd men även uppfylla tidigare beslut om ett hållbarhetsprogram kopplat till Agenda2030.

Uppföljning av de globala målen i Agenda2030 görs nationellt genom mätning av olika indikatorer som gör kommuner jämförbara med varandra.

De fyra övergripande målen för Vaggeryds kommun ska följas upp genom ett urval av indikatorer som har ett medborgarfokus och som kompletterar och summerar de nationella hållbarhetsmålen uppföljning och ger dem lokal betydelse. Urvalet består av både faktisk och upplevd kvalitet.

Mätning av målen ska göras på dels en strukturell nivå, där effekten mäts efter en eller flera mandatperioder, dels mer kortsiktiga perspektiv som kan mätas per år eller vartannat år.

Förtydligande av de fyra övergripande målen samt en definition av målkriterier har varit på remiss hos nämnder och bolag och presenterats för kommunstyrelsens arbetsutskott. Ett nuläge utifrån föreslagna mätkriterier presenteras inför en dialog och beslut kring definition av måluppfyllelse för mandatperioden och inriktning mot måluppfyllelse 2030.

Verksamhetsutvecklare Camilla Wallin Kupferberg föredrar ärendet.

Expedieras till

Kommunens ledningsgrupp
Vaggeryds kommuns nämnder och bolag

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum

2020-03-18

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2020-03-10